ZECE FETE CARE AU SCHIMBAT

LUMEA

Irene Howat

Ten Girls Who Changed the World @ Copyright 2001 Irene Howat
Publicată în 2001 de Christian Focus Publications Ltd. Geanies House, Fearn, Tain, Ross-shire, IV20 1TW, Scotland, UK. Toate drepturile rezervate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Toate întâmplările repovestite în aceste istorisiri sunt bazate pe fapte reale. Autoarea a scris unele pasaje cu amănunte referitoare la copilăria personajelor care nu pot fi cunoscute, folosindu-se de informații suplimentare privitoare la viața de familie, preocupări specifice, mod de trai sau relații pe care le-a preluat din alte biografii sau surse istorice.

Zece fete care au schimbat lumea
de Irene Howat
Copyright © 2014 Casa Cărții
OP 2, CP 30,
410670, Oradea
Tel./Fax: 0259-469 057; 0359-800 761; 0728-874 975
E-mail: info@ecasacartii.ro
www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Howat, Irene
Zece fete care au schimbat lumea / Irene Howat ; trad.:
ISBN 978-606-732-000-8
I. Antal, Ofelia (trad.)
821.111-93-97=135.1

Traducerea: Ofelia Antal
Editarea și tehnoredactarea: Timeia Viman
Coperta: Marius Bonce
Desenul de pe copertă: Andrada Manuela Pleșa

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea. Tel./fax: 0259-472 640

Lui

Georgia Holly

Cuprins

Isobel Kuhn 9
Elizabeth Fry 23
Amy Carmichael 37
Gladys Aylward 49
Mary Slessor 61
Catherine Booth 73
Jackie Pullinger 85
Evelyn Brand 97
Joni Eareckson Tada 109
Corrie ten Boom 121
Întrebări de verificare 132
Răspunsuri 136

Isobel Kuhn

Isobel și fratele ei ședeau în grădină, în căsuța lor din copac, și așteptau să sosească musafirii părinților lor.

— Sunt chinezi, spuse Isobel. Oare au cosițe lungi și negre și poartă pălării turtite cu boruri largi, cum au hamalii?

Băiețelul pufni în râs.

— Misionarii nu arată ca oamenii de prin partea locului unde lucrează!

Isobel dădu din cap a neîncredere.

— Nu neapărat, dar o mai ții minte pe femeia care a venit îmbrăcată în haine africane? Avea părul negru și cârlionțat și era bronzată. Jurai că e africancă.

— Știu, începu fratele lui Isobel să-și piardă răbdarea. Dar dacă stai în China, asta nu înseamnă că ți se vor face ochii ca ai chinezilor, nu?

— Poate că nu, mormăi ea, dar mai știi?

În timp ce vorbeau, un mic grup de oameni apăru la poartă.

— Șșș, șopti Isobel. Au ajuns.

Erau un bărbat, o femeie și trei fetițe.

— Arată cât se poate de canadieni, ca tine și ca mine! pufni fratele ei. Uită-te și tu!

Isobel începu să chicotească.

— Ce găsești de râs?

Fetița nu-și putea stăpâni râsul nici cât să rostească măcar un cuvânt.

— Nu e adevărat, spuse ea. Privește-o pe fata cea mai mare. Poartă o pălărie de soare, turtită și cu boruri largi și... CHIAR ARE părul strâns în coadă! Hai să coborâm să-i salutăm.

Coborâră din copac și o luară la goană spre casă.

— Tu nu te-ai săturat de atâția misionari pe care îi cheamă tata la noi? întrebă băiatul, gâfâind.

Isobel surâse.

— Nu și dacă sunt fete și arată precum chinezoaicele!

Când Isobel Miller (acesta era numele ei de fată) s-a dus la facultate, a declarat că nu crede în Dumnezeu. Părinții ei s-au mâhnit foarte tare când au aflat asta. S-au rugat pentru ea, cerându-I lui Dumnezeu să-i arate fiicei lor cât de multă nevoie avea de Mântuitorul. A durat câțiva ani, însă, în cele din urmă, rugăciunile lor au fost ascultate. Isobel, care între timp devenise profesoară, a descoperit că a crede în Isus și a se încrede în El nu este nicidecum un lucru plictisitor, doar pentru moșnegi. Credința o făcea mai fericită ca niciodată.

La o conferință, Isobel l-a auzit pe un misionar vorbind despre lucrarea sa cu gruparea etnică lisu din China. În timp ce asculta, s-a trezit în ea o dorință arzătoare să meargă și ea acolo să le spună acelor oameni despre Domnul Isus.

— Avem nevoie de oameni care să lucreze cu gruparea lisu, își încheie misionarul cuvântarea.

„Oare o fi nevoie și de femei?" se întrebă Isobel în sinea ei.

Unul dintre participanții la conferință i-a plătit lui Isobel studiile la Colegiul Biblic din America; acolo l-a întâlnit pe John Kuhn. Și el se pregătea să devină misionar; și el simțea că Domnul îl cheamă în China.

John, care era într-un an mai mare decât Isobel, la colegiu, și-a terminat studiile și a plecat pe terenul de misiune. Se îndrăgostiseră între timp unul de celălalt, iar lui Isobel îi era tare dor de el. Abia după doi ani, în octombrie 1928, Isobel s-a îmbarcat pe un vas din portul Vancouver pentru a porni spre China, unde era viitorul ei soț. Însă a durat mult până ce soții Kuhn au plecat din câmpiile întinse ale Chinei ca să lucreze cu gruparea etnică lisu, din munții îndepărtați. Între timp, a venit pe lume prima lor fetiță, Kathryn. Lui Isobel nu-i venea a crede când, în sfârșit, au pus piciorul în Lisuland!

Isus, știu, mă iubește,
Biblia-mi spune mie!

Kathryn le cânta prietenilor ei pe limba lisu.

— Acum cântați și voi.

Șase copilași zâmbitori, cu ochii negri ca mura, i se alăturară în cântec.

Cei mici Lui Îi aparțin,
Copilașii la El vin.

Mama sa a început și ea să cânte cu ei:

Da, mă iubește, da, mă iubește,
El mă iubește, Biblia-mi spune mie.

„Doamne", se rugă Isobel. „Îți mulțumesc că până și Kathryn este misionară aici. Te rog, fă ca acești copilași să asculte cu adevărat ce zice ea și să înțeleagă că Tu îi iubești."

Pe vremea când familia Kuhn locuia în țara aborigenilor Iisu, între China și Japonia a izbucnit războiul.

Uneori soldații veneau în satul în care locuiau și-i băgau în sperieți pe săteni. Când a venit vremea ca John și Isobel să meargă acasă în concediu pentru a o prezenta pe micuța Kathryn rudelor din Canada și America, le-a părut tare rău că pleacă, fiindcă populația Iisu trecea prin vremuri grele. Însă concediul a trecut rapid, iar ei au trebuit să se îndrepte spre China, în ciuda faptului că cel de-al Doilea Război Mondial le punea viața în pericol în timpul călătoriei.

— John, a sosit o telegramă pentru voi, primi vestea, când vasul lor coborî ancora în Hong Kong.

Soția sa îl privi cum o deschide.

„Oare să fie vești proaste de acasă?" se întrebă ea.

— Trimiteți-o pe Kathryn la Chefoo cu Grace Liddell, citi John cu voce tare.

Isobel se schimbă la față.

— Dar asta înseamnă că trebuie să ne despărțim de ea chiar acum!

Soții Kuhn se așteptau ca fiica lor să meargă la școală în altă parte când aveau să ajungă în China, însă conducerea misiunii le trimitea instrucțiuni să o trimită împreună cu o altă misionară care mergea la o școală a misiunii din țara ce acum se numește Malaysia. Nici măcar nu aveau să fie în aceeași țară!

A urmat o despărțire dureroasă, însă își adunau cu toții puterile ca să fie tari. Din fericire, John și Isobel nu știau că școala din Chefoo avea să fie curând ocupată de japonezi și că avea să treacă multă vreme până să primească o scrisoare din partea lui Kathryn, în care le spunea că era teafără și sănătoasă. Isobel a simțit că se rupe ceva în ea când a plecat Kathryn și a trebuit să treacă o bună bucată de vreme până să-și revină din tristețea profundă care o cuprinsese.

— Mă întreb cum să facem să avem un impact cât mai mare asupra locuitorilor din acest sat de munte, reflectă John cu voce tare, pe când stătea de vorbă cu Isobel în cabana lor, în seara imediat următoare după ce se întorseseră în Lisuland.

— Un lucru e cert, spuse soția sa, nu putem ajunge la toți o dată.

Se lăsă tăcerea.

— Știi, mă gândeam, continuă soțul ei. Cel mai bine ar fi să-i pregătim pe creștinii proaspăt botezați să fie misionari în propriul lor popor.

— Dar cum vom face acest lucru? Ei nu pot veni aici o zi pe săptămână la pregătire, fiindcă unii dintre ei locuiesc departe și le ia patru zile de mers pe jos, argumentă Isobel. În sezonul secetos nu pot veni pentru că trebuie să lucreze pământurile. Iar în sezonul ploios nu sunt în siguranță pe potecile alunecoase de munte. În fiecare an mor oameni alunecând astfel.

— Mă gândeam, continuă John, că am putea organiza o școală biblică pe sezonul ploios. Bărbații tineri ar putea veni

înainte ca ploaia să le pericliteze drumul, să stea aici și să învețe până ce trec ploile torențiale și se pot întoarce cu bine acasă.

Lui Isobel începură să-i scânteieze ochii.

— Asta chiar că e o idee minunată!

John surâse.

— Mulțumesc, și eu cred la fel!

A fost înființată Școala Biblică pe timpul sezonului ploios și s-a bucurat de un succes imens. Tinerii veneau de la mari depărtări pentru a studia Biblia. La fiecare sfârșit de săptămână se deplasau în satele învecinate unde predicau și îi învățau pe copii.

La sfârșitul studiilor se întorceau acasă la ei și le vorbeau oamenilor de acolo despre Domnul Dumnezeu.

După ce a văzut ce succes a avut școala biblică pentru băieți, Isobel s-a hotărât să înființeze și una pentru fete. Bărbații din biserică au început să râdă când au auzit ce-i trecuse prin minte. Ei nu credeau că fetele erau destul de istețe ca să învețe câte ceva din cărți!

John lucra în altă parte a Chinei când a fost înființată prima școală biblică pentru fete. Isobel i-a scris ca să-i povestească cum a fost.

„Au participat douăzeci și două de fete", scria ea. „Le-am dat teste și le-am înmânat diplome celor care au promovat examenul. Au luat note bune. Una dintre fete chiar a avut rezultate excepționale.

Ia ghici cine a fost aceea?

Fata aceea nevăzătoare dintr-un sat din vârf de munte! Am întrebat-o cum a făcut de-a învățat pasajele din Biblie.

A zâmbit când mi-a mărturisit: «Le-am auzit pe celelalte fete care stăteau în cabană cu mine cum repetau cu voce tare lecțiile și învățau cu voce tare versetele, iar eu am învățat ascultându-le pe ele.»"

În timp ce studiau la școala biblică, unele fete au organizat o școală duminicală în satul în care locuiau soții Kuhn.

Dar, de fiecare dată când Isobel îi auzea pe copii cântând „Isus mă iubește", gândul îi fugea la fetița ei și se ruga să dea Dumnezeu să fie sănătoasă și El să le poarte de grijă copiilor de care se ocupa misiunea de la Chefoo.

— Au! gemu Isobel în somn. Măseaua mea...

John nu avea cum s-o audă. Era la sute de kilometri depărtare, plecat cu treburi de-ale misiunii.

Durerea nu se potoli nici a doua zi dimineață, ci, dimpotrivă, se întețea din oră în oră. Cel mai apropiat stomatolog se afla la o depărtare de două săptămâni de mers pe jos, dar în cele din urmă conducerea misiunii hotărî ca ea să plece.

Un tânăr dintre aborigeni o însoți pe Isobel ca să-i țină de urât și s-o ocrotească de soldații și tâlharii care puneau în pericol viața călătorilor.

— Mă voi întâlni cu John și ne vom întoarce împreună acasă, îi spuse tovarășului său.

Însă războiul dintre China și Japonia a împiedicat-o să revină în sat; abia după câteva luni au reușit să se întoarcă. Tot în acea perioadă, primi și o scrisoare de la Kathryn, din care află că japonezii se îngrijeau bine de școlari și că nu avea motiv de îngrijorare.

— Ce mă bucur că măseaua m-a adus la oraș, îi spuse ea unei prietene misionare. Dacă aș fi rămas în sat, probabil că nu aș fi primit scrisoarea de la Kathryn.

Din acel moment, au început să plece regulat scrisori către Chefoo, iar una dintre ele conținea vești minunate.

„Draga mea fetiță", scria Isobel, „ai devenit surioară mai mare! Micuțul Danny s-a născut ieri, iar eu îți scriu numaidecât ca să-ți dau vestea.

Frățiorul tău are niște urechiușe cât niște scoici. Ochii îi sunt albaștri ca apa lacului.

M-am uitat cu atenție la degetele de la mâini și de la picioare; să știi că are câte zece din fiecare. E o dulceață de bebeluș, așa cum erai și tu când te-ai născut."

De cum primi scrisoarea, Kathryn se și puse să scrie înapoi.

„Nu-mi vine să cred că am un frățior! E vestea cea mai minunată pe care aș fi putut-o primi. Știi, după planurile mele și dacă totul merge bine, îl voi vedea pe Danny când va împlini un anișor. Pe la un an tot bebeluș va fi, nu-i așa? Tare aș vrea să-l văd cât încă mai e în fașă. Roagă pe cineva care are talent la desen să-mi facă un portret de-al lui Danny. Îmi doresc FOARTE MULT să-l văd."

Pentru Kathryn, acel an a trecut foarte greu. Fiind de-acum adolescentă, plecă în America cu niște misionari care se întorceau acasă. Acolo, a fost dată în grija unei alte familii creștine care i-au fost un fel de părinți adoptivi.

— Abia aștept să-mi văd familia, le spuse ea prietenilor ei. Nu l-am cunoscut încă pe frățiorul meu.

John, Isobel și Danny se îndreptau spre America. Era o călătorie plină de pericole, fiindcă cel de-al Doilea Război Mondial nu se sfârșise, iar vapoarele nu ajungeau întotdeauna la destinație. Multe vase erau atacate cu torpile în timp ce traversau oceanul. Însă Domnul a purtat de grijă micuței familii de misionari și, în cele din urmă, s-au întâlnit, pentru prima dată de când familia lor era formată din patru membri.

— Buna Kafin, spuse Danny, puțin timid la început.

Kathryn își întâmpină frățiorul cu brațele deschise.

Micuțul privi la mama sa, apoi la tatăl său: aceștia zâmbeau. Așa că porni cu pași împleticiți spre sora sa, își ridică brațele și se făcu ghem la pieptul ei, când aceasta îl ridică. Kathryn se bucură în sinea ei că băiețelul nu-i putea zări fața. Plângea cu lacrimi de bucurie și de încântare.

Mai bine de un an John, Isobel, Kathryn și Danny au dus o viață normală de familie. A fost un timp deosebit pentru ei, datorită faptului că stătuseră atâta amar de vreme despărțiți.

Kathryn s-a împrietenit din nou cu părinții ei, căci crescuse între timp. Și s-a împrietenit și cu Danny, care era foarte încântat să aibă o soră mai mare.

Însă a sosit și ziua când au trebuit să se despartă din nou, iar Kathryn să le facă cu mâna părinților ei care porneau din nou în lunga lor călătorie spre China. A fost o despărțire dureroasă atât pentru Isobel și John Kuhn, cât și pentru fiica lor, Kathryn.

Kathryn a rămas în America să-şi termine şcoala. Însă, cu toate că a fi misionar însemna să o despartă câteva ţări de familia ei, atunci când Kathryn Kuhn s-a hotărât ce cale avea să aleagă în viaţă, a simţit că Dumnezeu dorea ca şi ea să fie misionară.

Anii petrecuţi departe de membrii familiei Kuhn nu au descurajat-o pe fiica cea mare, care îşi dorea o viaţă de slujire misionară închinată Dumnezeului ei. Ştia ce o aştepta şi s-a hotărât să-şi dedice viaţa lui Dumnezeu, vorbindu-le oamenilor despre El şi despre Fiul Său, Isus Cristos.

Mai târziu Isobel Kuhn avea să fie nevoită să părăsească misiunea şi să se întoarcă la stilul de viaţă din America. Avea probleme de sănătate şi de aceea nu mai putea să rămână alături de membrii etniei lisu pe care îi iubea din toată inima. Nici nu se mai punea problema să mai plece în misiune. Isobel trebuia operată de urgenţă, lucru ce nu se putea întâmpla decât în Statele Unite. Însă acel lucru însemna să fie din nou împreună cu Kathryn şi Danny. Pe atunci, ambii copii ai lui Isobel locuiau în America.

Într-o bună zi, Isobel Kuhn îşi lua rămas-bun de la o altă tânără care se îndrepta spre cealaltă parte a lumii ca misionară, aşa cum şi ea plecase cu mulţi ani în urmă. Pe când se îmbrăţişau pentru ultima oară, Isobel îşi şterse o lacrimă şi răsufla uşurată. Se bucura că toţi acei ani de separare, de zbucium şi de durere nu o afectaseră prea tare pe Kathryn.

Fetița lui Isobel crescuse și acum pleca, la rândul ei, ca misionară în China!

În acea seară, lui Isobel i se depănară pe dinaintea ochilor toți acei ani petrecuți în China. Apoi îi căzură ochii pe cărțile pe care le scrisese despre populația lisu de când se reîntorsese în America. Luă stiloul în mână. Isobel știa că nu mai avea mult de trăit, dar munca ei nu se încheiase.

Repere culturale: *Expedierea unei scrisori*

În trecut, scrisorile erau expediate printr-o persoană. Fie că plăteai pe cineva să-ți ducă scrisoarea, fie o trimiteai printr-un prieten care mergea în aceeași direcție. Era un procedeu foarte costisitor și nu erai niciodată sigur că ajunge la destinație.

Timbrul poștal a fost inventat în 1840. De fapt este o chitanță prin care demonstrezi că ai plătit o sumă de bani pentru ca scrisoarea să fie expediată prin poștă.

La vremea când Isobel era în China, corespondența avea nevoie de luni de zile pentru a ajunge la destinație. În ziua de azi, corespondența poate fi trimisă par avion în China și ajunge în câteva zile, iar prin poșta electronică, în doar câteva minute.

Idee principală: Isobel și membrii familiei sale erau adesea despărțiți unii de ceilalți. Le venea întotdeauna greu să se despartă, dar se consolau că Dumnezeu era cu fiecare dintre ei. Învață din experiența lui Isobel că dacă ești creștin nu ești niciodată singur. Isus promite că nu te va lăsa niciodată.

Meditează: Te-ai gândit vreodată să-i scrii o scrisoare unui misionar? Primirea unor vești de acasă și câteva vorbe de încurajare vor

însemna foarte mult pentru un misionar care se află departe de familie și prieteni.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru misionarii care își părăsesc căminul, familia și prietenii pentru a duce mesajul Tău celor care nu au auzit de Tine. Mângâie-i când se simt singuri și fii alături de cei rămași acasă, cărora le este tare dor de ei. Amin.

Elizabeth Fry

Copila își schimonosi fața și se privi în oglindă.

„Sunt frumoasă?" se întrebă ea. Atâtea doamne frumoase veneau în vizită la mama ei, încât uneori casa lui Elizabeth, Earlham Hall, ce se afla lângă Norwich, părea că este mai degrabă locuită de fluturi decât de oameni. Doamnele erau îmbrăcate în rochii lungi, din mătase de toate culorile, care foșneau când se mișcau. Îi plăcea teribil de mult să atingă moliciunea răcoroasă a mătăsii, când doamnele treceau pe lângă ea.

„Abia aștept să fiu și eu o doamnă", oftă ea visătoare privindu-și reflecția în oglindă. „Voi purta cele mai splendide rochii de pe fața pământului."

— V-ați terminat de periat părul, domnișoară Elizabeth? o întrebă servitoarea ei, Jane.

Fata sări ca arsă. Uitase de ce se afla în fața oglinzii!

— Ajută-mă, o rugă ea. Îmi oboseşte brațul de atâta pieptănat.

— De câte ori v-ați periat? întrebă femeia.

Elizabeth era prinsă între dorința de a nu minți și neplăcerea de a-i fi periat părul cel lung. Până la urmă cinstea învinse.

— Nici o dată.

Luând într-o mână peria, în timp ce cu cealaltă mână descâlcea părul copilei, Jane începu să numere fiecare mișcare de periere de la rădăcină până la vârf.

„Una, două, trei..." până ce ajunse, după o bună bucată de vreme, la „nouăzeci și opt, nouăzeci și nouă, o sută".

Oftând din adâncul sufletului, femeia lăsă peria jos.

— Uneori tare îmi doresc să nu aveți părul atât de lung, spuse ea. Mă doare spatele când mă aplec atât de jos.

Copila făcu o piruetă, fluturându-și părul lung.

— Hai să dansăm, o invită ea. Hai să ne imaginăm că suntem la o petrecere dintre acelea grandioase, date de mama și tata.

Servitoarea lui Elizabeth râse, se înclină în fața tinerei sale partenere, după care începură să schițeze pașii unui dans de societate ce era la modă atunci.

În seara aceea, pe când era învelită bine în pătuț, Elizabeth privea îngândurată.

— Dau un bănuț dacă-mi spuneți la ce vă gândiți, îi propuse Jane.

— Știi, mă gândeam ce voi face peste zece ani, în anul 1800, când voi avea douăzeci de ani. Voi avea rochii de mătase fină și voi lua parte la câte o petrecere în fiecare săptămână. Voi dansa cu cel mai chipeș dintre toți tinerii. Crezi că voi face așa ceva la douăzeci de ani?

Servitoarea se aplecă peste cearșaful din pânză de in și o înveli mai bine cu pătura.

— Mâine este duminică și cred că ați face mai bine să vă gândiți la ziua de mâine, și nu la tot soiul de petreceri.

Elizabeth Gurney ținu ochii închiși până ce ieși servitoarea, după care îi deschise din nou. Îi plăcea să privească focul făcut cu cărbuni din camera copiilor, după stingerea lumânării.

„Duminică", se gândi ea. „De ce or fi atât de multe duminici? Nu sunt nici pe departe atât de amuzante ca celelalte zile ale săptămânii. Slujbele de la Casa de Rugăciune a prietenilor sunt lungi cât o zi de vară. Iar predicile sunt atât de plictisitoare și de lungi, de nici nu mai știu la ce să mă gândesc în timpul lor!"

Se întoarse pe o parte și închise ochii, deja obosită, numai ca să uite că a doua zi era duminică.

Până ce sosi anul 1800, Elizabeth era total schimbată. Cu trei ani mai devreme, la șaptesprezece ani, îl auzise predicând pe un pastor american, William Savery, și a aflat de la el că Isus a murit pentru a o mântui pe ea de păcate. A fost foarte încântată de cele auzite și și-a dăruit inima Domnului. La câteva luni după aceea, când i s-a spus în cadrul unei întâlniri a quakerilor (familia ei era o familie de quakeri, foarte renumită și bogată) că avea să fie „lumină pentru cei orbi, vorbire pentru cei muți și picioare pentru cei șchiopi", Elisabeth a avut sentimentul că Dumnezeu o chema la o lucrare specială. Din acel moment era preocupată tot timpul să dea o mână de ajutor atunci când vedea o nevoie.

— O să-ți fie dor de munca pe care o faci? o întrebă Joseph Fry, logodnicul lui Elizabeth, chiar înainte de a se căsători, când ea avea douăzeci de ani.

Ea dădu afirmativ din cap.

— Probabil că da, însă nu-i pot lua cu mine la Londra pe copiii de la școala duminicală și nici nu mă aștept să mai am

timp să cos haine pentru săraci. Treburile casei noastre îmi vor ocupa tot timpul.

— Așa este, zâmbi Joseph. Dar pot să te întreb ceva?

Elizabeth își ridică brusc privirea.

— S-a întâmplat ceva?

— A, nimic. Mă întrebam, doar, dacă vei continua să porți haine simple de quaker conservator și când vei ajunge în capitală.

Încântătoarea tânără își plecă privirea asupra rochiei simple din lână gri și duse mâna la boneţica cea gri.

— Da, spuse ea cu blândețe. Cred că da. Nu consider că Domnul vrea să mă îmbrac ca un papagal multicolor cu tot felul de culori stridente. N-aș face decât să atrag atenția asupra mea și asta nu ar fi deloc bine.

Elizabeth a purtat toată viața ei haine simple, după portul quakerilor conservatori. Femeile din grupul de quakeri în care crescuse nu aveau restricții cu privire la îmbrăcăminte; cu cât erau mai încântătoare ținutele lor, cu atât era mai bine, iar agendele lor sociale erau pline. Quakerii conservatori, în schimb, erau diferiți; ei își duceau traiul în liniște și simplitate și se îmbrăcau cât mai simplu cu putință. Când își aduse aminte de visele pe care le avea în copilărie, proaspăta doamnă Fry zâmbi și clătină din cap.

După ce s-a căsătorit, viața ei a devenit foarte ocupată, dar nu era genul de ocupație care să-i aducă împlinire. Prin urmare, vreo opt ani mai târziu, în 1808, când Elizabeth și soțul ei s-au mutat la Plashet în Essex, a fost mai mult decât bucuroasă să facă ceva folositor pentru comunitate. Mai întâi a angajat o învățătoare și a înființat o școală. Apoi a organizat un locșor

unde oamenii sărmani să poată primi o porție de supă. Iar când auzea că se îmbolnăvea careva dintre vecini, se ducea în vizită, încărcată cu bunătăți. La vremea respectivă, dacă bărbații se îmbolnăveau și nu puteau să lucreze, întreaga familie rămânea fără niciun venit. Era pericolul ca toți ai casei să moară de foame. Elizabeth făcea tot ce îi stătea în putință ca să ajute acolo unde știa de vreun necaz de orice fel.

Era în anul 1813, iar Elizabeth Fry luase în mod imperios cuvântul în fața unui grup de femei îmbrăcate la fel de simplu ca și ea.

— V-am chemat ca să vă vorbesc despre domnul Stephen Grellet, quakerul american.

Femeile ascultau atente, întrucât un vizitator de peste ocean nu era de ici, de colo.

— El a profitat de ocazie ca să viziteze închisoarea din Newgate și a rămas foarte surprins de ceea ce a văzut acolo. În acel loc sunt închiși femei, copii și bărbați. Se pare că e un loc infect unde miroase groaznic.

— Păi și noi ce putem face? întrebă o femeie din adunare.

— Ar trebui să facem ceva, interveni încă una.

— Trebuie să mergem până acolo, anunță Elizabeth. Trebuie să mergem și să vedem cu ochii noștri ce se poate face.

— Putem să mergem cu niște haine?

— Și câteva pături?

— Mai mult ca sigur ceva mâncare mai bună nu le-ar strica.

Ceea ce la început a fost o întrunire în care Elizabeth le informa despre închisoarea Newgate, s-a transformat într-o întâlnire în care au început să plănuiască ce ar putea face

pentru a schimba lucrurile acolo. Împreună cu grupul său de quakere, Elizabeth Fry a mers la închisoare, ducând cu ele care un coș, care o boccea, care o geantă. Condițiile de acolo le-au șocat. Până și femeile și copiii dormeau pe jos, pe un strat subțire de fân putrezit. Înainte de a pleca, femeile i-au dat bani paznicului închisorii ca să schimbe regulat stratul de fân. Femeile din închisoare se întrebau, desigur, dacă aveau să le mai vadă vreodată pe vizitatoare sau veniseră doar o dată să dea o mână de ajutor și atât. Dacă asta credeau, se înșelau.

Închisoarea Newgate îi ținea pe deținuți în doar patru încăperi, deși erau de toți trei sute de femei și copii. Acolo își duceau zilele: acolo se gătea, acolo se mânca, acolo se dormea și tot acolo se făcea absolut orice altceva. În fiecare zi li se dădea voie femeilor și bărbaților să se întâlnească, iar Elizabeth s-a îngrozit când a aflat că își petreceau timpul jucând jocuri de noroc, bând, certându-se și dansând. Nu era o atmosferă plăcută, cu siguranță nicidecum una educativă pentru copiii mici, iar acolo se aflau mulți copilași. Nu toți cei închiși erau vinovați de vreo infracțiune, ci mulți se aflau acolo așteptând să fie judecați. Iar cei ce își ispășeau acolo pedeapsa ieșeau mai răi decât intraseră.

— Uite-o pe quakera aia, îi spuse o deținută alteia, când Elizabeth merse din nou în vizită. Nu am mai văzut-o de ani de zile. Credeam că n-o s-o mai văd niciodată.

— De ce n-ai mai trecut pe aici? strigă ea, când doamna Fry a fost introdusă în încăperea întunecată și plină de miasme.

Elizabeth le explică faptul că în cei patru ani care se scurseseră de la ultima ei vizită nu reușise nicicum să-și facă

timp pentru altceva decât să se îngrijească de familia ei. Însă de-acum intenționa să facă ceva ca să le schimbe condițiile din închisoare.

— Și ce ai de gând să faci? întrebă dintr-un colț o femeie ce își alăpta copilul. Un băiețel mai mărișor și o fetiță stăteau ghemuiți lângă ea.

— Păi, în primul rând, sper să pot înființa o școală pentru acești copii, începu doamna Fry. Ei nu ar trebui nicidecum să se afle aici și cel puțin ar trebui să le oferim un pic de educație.

— O școală!

— Între zidurile închisorii!

O femeie firavă o aduse pe fetița ei numai piele și os în fața vizitatoarei.

— O veți primi și pe Ann a mea printre eleve?

Elizabeth îi zâmbi copilei murdare.

— Da, spuse ea. Ea va fi prima elevă a acestei școli.

Nu dură mult până ce începu școala, iar mamele se ofereau să ajute la predare. Altele doreau să învețe împreună cu copiii.

— Vorbiți serios? le întrebă Elizabeth.

Câteva dădură aprobator din cap, nerăbdătoare să înceapă.

— Ce anume vreți să învățați?

— Croitorie, răspunse una dintre ele. Așa voi putea câștiga ceva când voi ieși de aici.

— Eu vreau să învăț să tricotez, veni altă femeie cu ideea. Micuța mea Cathy are nevoie de hăinuțe groase la iarnă. Din octombrie deja tremurăm de frig.

— Și am putea vinde ceea ce producem, adăugă o femeie isteață. Așa vom putea cumpăra lucrurile de care au nevoie copiii. Eu vreau să-i iau lui John o pereche de cizme pentru

iarnă. Anul trecut adormea plângând în fiecare seară din cauza degetelor înghețate.

Cu siguranță nu le lipseau ideile, iar lui Elizabeth nu-i lipsea entuziasmul. În curând s-au format mai multe clase cu câte douăsprezece femei, fiecare învățând o meserie diferită. Iar doamna Fry a deschis un magazin în închisoare de unde femeile puteau cumpăra câte ceva cu puținii bani pe care-i câștigau. I s-au alăturat și alte prietene quakere și cel puțin una dintre ele venea zilnic în vizită la închisoare.

În fiecare zi la ora 9 dimineața și la 6 seara, Elizabeth se ducea la Newgate ca să țină un scurt serviciu divin pentru deținute. Multe au fost mișcate de cuvintele ei, mai ales că nu se limita la predică, ci le și ajuta în mod practic. Lucrarea sa din închisoare a devenit atât de cunoscută, încât au fost înființate comitete ca ale ei peste tot în țară pentru a le ajuta pe femeile din închisorile în care condițiile erau la fel de proaste ca și la Newgate. Iar veștile despre ce se întâmpla acolo călătoreau și peste granițe, ca și Elizabeth, de altfel. Ajungem chiar și până Rusia să le vorbească oamenilor despre nevoia de a face ceva cu privire la condițiile din închisori.

— Nu-mi vine să cred ce-mi aud urechile! suspină Elizabeth Fry, când, în anul 1818, a auzit pentru prima dată despre condițiile rele din timpul transportului deportaților. Spune-mi cu lux de amănunte ce se întâmplă.

Omul trase adânc aer în piept și începu.

— Un deținut poate fi transportat la coloniile unde se găsesc cei condamnați pe viață pentru c-a furat un șorț sau o bucată

de şuncă. Iar pentru furtul unei jumătăţi de kilogram de cartofi sau al unei perechi de pantofi poate fi condamnat la paisprezece ani de muncă în colonii.

— Sunt trimişi la capătul pământului! Ce se întâmplă cu femeile? întrebă ea.

— Sunt înlănţuite unele de altele şi sunt transportate spre corăbii în căruţe fără coviltir.

Elizabeth făcu ochii mari de uimire.

— Iar când ajung în colonii sunt tratate ca nişte sclave. Stau pe unde apucă şi prestează muncile cele mai josnice.

— Trebuie să fac ceva în privinţa asta, hotărî Elizabeth. Neapărat.

Nu a durat mult până să-l convingă pe comandantul închisorii Newgate să îmbunătăţească condiţiile de transport ale prizonierilor. Între timp acesta aflase că vizitatoarea închisorii pe care o conducea era pusă pe fapte mari. În orice caz, femeile din închisoare îi dădeau mult mai puţină bătaie de cap de când începuseră şcoala şi orele de lucru manual. Însă Elizabeth nu s-a oprit doar la a schimba condiţiile de transport ale deţinuţilor din Newgate. A ajuns cu plângerea până la guvern şi s-a asigurat că parlamentarii erau interesaţi de ceea ce avea ea de spus. În urma campaniei sale, femeilor deţinute din colonii li s-a asigurat un loc mai acătării unde să stea şi li se dădea ceva respectabil de lucru când ajungeau în colonii.

Timp de douăzeci şi cinci de ani, Elizabeth Fry era prezentă în port când pleca un vas cu deţinute din Londra. Ea dăruia fiecărei deţinute o Biblie şi o trusă de cusut. În acei douăzeci şi cinci de ani, din portul Londrei au plecat 126 de vase având

la bord 12 000 de deținuți. Însă, datorită lui Elizabeth, în principal, numărul celor deportați a început să scadă și, până în anul 1854, nimeni nu a mai fost trimis în coloniile îndepărtate.

— Ai făcut minuni de-a lungul anilor, îi spuse lui Elizabeth o prietenă, fiind de-acum amândouă înaintate în vârstă.

Doamna Fry clătină din cap.

— Aș fi putut face mult mai mult, spuse ea.

Prietena ei răspunse, nițel îmbufnată:

— Păi ce ai fi putut face mai mult? Pe lângă faptul că ai îmbunătățit condițiile din închisori, ai mai deschis și o casă unde să rămână peste noapte persoanele fără adăpost, ai deschis o instituție de instruire a surorilor medicale, ca să nu mai punem la socoteală toate Societățile de Caritate din regiune și...

— Oprește-te! interveni Elizabeth. Gata! Nu am făcut absolut nimic fără ajutor. Doamnele quakere m-au sprijinit tot timpul, la fel și familia mea și nenumărați alți oameni binevoitori. Hai să ne referim numai la Newgate. Fără ajutorul comandantului închisorii, nu am fi reușit să facem absolut nimic.

— Dar tu ai fost cea care ai avut inițiativa, insistă prietena ei.

Elizabeth Fry oftă obosită.

— Când eram tânără, mi s-a spus că Dumnezeu mă cheamă la o lucrare specială. El dorea ca eu să fiu o lumină pentru orbi, cuvânt pentru muți și picioare pentru cei șchiopi. Asta e tot ce am încercat să fac. Ceea ce este uimitor atunci când faci lucrarea Domnului este faptul că El dă suficientă putere din puterea Sa pentru a împlini îndatoririle zilnice. Eu L-am dezamăgit de multe ori, dar El nu m-a părăsit niciodată.

În 1845, la 65 de ani, pe Elizabeth au început s-o părăsească puterile și apoi a murit în pace. Cu toate că nu-i plăcea să primească laude pământești, când a murit, Domnul i-a spus: „Bine, roabă bună și credincioasă! Bine ai venit acasă."

Repere culturale: *Deportarea*
Pe la 1700, un deținut putea fi condamnat să fie deportat pentru infracțiuni cum ar fi furtul unui șorț sau al unei bucăți de șuncă. Deportarea însemna că deținutul era îmbarcat pe un vas și trimis fie în coloniile americane, fie în golful Botany din Australia. Putea fi condamnat la paisprezece ani de închisoare pentru că furase cartofi sau o pereche de pantofi. Înainte ca Elizabeth Fry să se fi implicat în reformarea condițiilor deținuților, la sosirea lor în colonii, femeile nu primeau un acoperiș deasupra capului și nici ceva de lucru.•

Idee principală: Elizabeth era plină de energie și dorea să ducă o viață prin care să le fie de folos celorlalți. Nu era deloc ușor să deschizi o școală, să conduci o cantină socială și să îngrijești de bolnavi, dar ea a dorit să viziteze și închisorile! Avem de învățat de la Elizabeth hotărârea și modul în care să ne ducem viața. Elizabeth a vrut să-și pună viața în slujba lui Dumnezeu: la fel ar trebui să facem și noi.

Meditează: Elizabeth nu și-a îndreptat atenția asupra a ceea ce nu putea să facă. Când vedea o nevoie făcea tot ce îi stătea

în puteri ca să dea o mână de ajutor. Nu se temea de nimic și a reușit să facă multe cu ajutorul lui Dumnezeu. Cu siguranță că Elizabeth a avut zile când se simțea epuizată de atât de multe sarcini de îndeplinit. Dar nu s-a temut să facă sacrificii. Isus a făcut atât de multe pentru noi, încât nu vom reuși niciodată să-I mulțumim îndeajuns. El Și-a dat viața, iar nouă ne-a dat mântuirea.

Rugăciune: Doamne Isuse, uneori simt că nu sunt în stare să fac mare lucru, dar arată-mi ceea ce pot să fac și dă-mi bunăvoință să fac ceea ce pot de dragul Tău.

Amy Carmichael

De mai bine de o sută de ani, în Millisle, un sat de pe malul mării din Irlanda de Nord, erau mulți săteni care lucrau la moară. Alții se ocupau cu agricultura sau cu pescuitul, de-a face cu moara, deoarece fermierii își duceau acolo sacii cu grâu pentru a-i măcina, iar soțiile pescarilor cumpărau de la moară făina pentru pâine. La vremea respectivă moara aparținea familiei Carmichael.

Anul 1867 a fost un an plin de emoție pentru tânăra familie Carmichael, fiindcă așteptau venirea pe lume a primului lor copil. S-a născut cu doar nouă zile înainte de Crăciun și i-au pus numele Amy Beatrice.

Amy nu avea să rămână unicul copil al proprietarilor morii; în anii următori, li s-au mai născut șase copii.

Era o casă în care mereu erau multe lucruri de făcut. Erau probabil doar trei momente ale zilei când în casă se lăsa tăcerea. Unul era când copiii erau puși în pătuț la culcare, iar celelalte două, când familia se aduna în jurul mesei pentru rugăciunea de dimineață și de seară.

În fiecare seară, Amy avea parte de un moment deosebit.

„După ce se făcea mai mică lumina în camera copiilor, iar eu rămâneam singură", îi povestea ea odată unei prietene, „obișnuiam să fac un mic locșor pe cearșaf și să spun, cu glas șoptit, Tatălui nostru: «Vino, Te rog, și așază-te lângă mine.»"

Însă Amy nu se referea la ea și la tăticul ei când spunea acele cuvinte, ci la ea și la Tatăl ceresc. Încă de mică, Amy Carmichael Îl iubea pe Dumnezeu într-un mod deosebit. El era cu adevărat cel mai bun prieten al ei și Persoana cu care îi plăcea cel mai mult să-și petreacă timpul.

— N-ai vrea să vii cu mine la Belfast? o întrebă într-o bună zi pe Amy doamna Carmichael.

Fața i se lumină.

— Ba da, mi-ar plăcea. Chiar te rog să mă iei cu tine.

Frățiorii și surioarele lui Amy nu mai conteneau cu întrebările.

— Dar ce treburi aveți la Belfast?

— Ne aduci ceva bun de acolo?

— Ce o să faceți acolo?

Doamna Carmichael începu să râdă.

— Mergem la Belfast să facem niște cumpărături, îi spuse ea unuia dintre copii.

— O să vă aducem ceva bun când ne întoarcem, îi promise altuia.

— Printre altele, avem de gând să bem un ceai la o ceainărie.

Amy se simți ca o adevărată domnișoară la gândul că avea să ia ceaiul împreună cu mama sa!

— O să ne povestești cu lux de amănunte cum e acolo? o rugă surioara cea mai mică.

— Sigur că da, râse Amy. O să vă povestesc și ce am comandat la ceainărie!

După ce petrecuse o zi încărcată și plină de noi senzații în oraș, Amy se așeză lângă foc ca să le povestească membrilor familiei despre excursia ei. Erau interesați mai ales de partea cu ceainăria și de glazura roz de pe biscuitul pe care Amy îl servise la ceaiul cu lapte și zahăr.

— A venit o fetiță, s-a oprit la ușă și privea prin geam în interiorul ceainăriei, le povesti ea celorlalți copii. În vitrină erau expuse torturi apetisante și fel de fel de dulciuri. Când am plecat, am văzut-o pe fetiță cu nasul turtit de geamul vitrinei. Se uita la torturile și la prăjiturile expuse acolo. Era o fetiță săracă, îmbrăcată cu o rochiță subțire, zdrențuită. Ploua și sigur picioruşele desculțe îi erau înghețate.

Când tatăl a convocat întreaga familie la rugăciune, Amy nu a fost singura care s-a rugat pentru fetița cea săracă. Iar când frățiorii și surioarele sale s-au vârât în pat, Amy s-a așezat lângă foc, în camera copiilor. Nu și-o putea scoate din minte pe acea fetiță, așa că a scris o poezie despre ea.

Când o să cresc și-o să am bani
Știu bine ce voi face:
O casă mare, s-aibă loc
Fetițele sărace.

Anii au trecut, iar când Amy a crescut, și-a amintit de acea fetiță. Se afla din nou la Belfast, dar de această dată nu venea

de la Millisle, ci se îndrepta într-acolo. Așezată la căldurică sub pătură, în trăsura trasă de un roib, zări o femeie cam de vârsta ei, îmbrăcată în zdrențe, având două bucăți de pânză de sac în picioare, pe post de cizme. Alături de ea erau doi copilași, cam de opt și zece ani, care îi aduseră aminte lui Amy de ceainărie și de fetița cu nasul lipit de vitrină, uitându-se lung la prăjiturile expuse. Amy se întristă, mai ales că era ea însăși bolnavă și foarte obosită.

— Nici nu mai știu ce să cred, le spuse ea părinților în acea seară, după ce terminară cu masa de seară. Sunt ferm convinsă că Domnul mă vrea ca misionară peste ocean, însă, întâi de toate, Misiunea din China m-a respins, după care, atunci când m-am dus să lucrez în Japonia, m-am îmbolnăvit așa de grav, că a trebuit să mă întorc acasă, străbătând atâta amar de drum, pentru a mă însănătoși.

— Poate că El dorește să-L slujești aici, sugeră tatăl său. Și aici sunt nevoi la tot pasul.

Lui Amy îi zbură gândul la femeia cu cei doi copii și recunoscu adevărul spuselor tatălui ei.

— Acestea sunt probleme prea mari ca să fie discutate acum; de-abia te-ai întors de la capătul pământului, spuse mama sa, cu înțelepciune. O să vină și vremea să ne gândim la aceste lucruri. Între timp trebuie să te odihnești, iar singura ta preocupare trebuie să fie să te pui pe picioare.

Întrucât lui Amy i se închideau ochii, nu se lăsă greu convinsă să meargă la culcare.

În 1895, după ce se însănătoșise, Amy era ferm convinsă că Dumnezeu o dorea în India.

În ciuda îndoielilor pe care familia sa le avea cu privire la acea decizie, Amy era convinsă că era voia Domnului, așadar și-au luat rămas-bun de la ea și au început să se roage zilnic pentru ea. Amy s-a dus în sudul Indiei, într-o regiune ce se numea Tinnevelly.

Amy Carmichael a văzut acolo multe lucruri frumoase. Îi erau dragi locuitorii țării, mai ales copiii cu ochi negri. Se bucura de hainele lor multicolore, de frumusețea țării, de forfota din piață și de prietenia creștinilor pe care i-a întâlnit acolo.

Însă mai erau și alte lucruri, lucruri groaznice, pe care îi venea greu să le creadă. Și, mai rău, acelea aveau legătură cu templele hinduse.

— Stai că nu pricep prea bine ce spui, îi spuse ea femeii hinduse convertite. Mai repetă, te rog, o dată să mă asigur că am înțeles bine.

— Amma (adică „mamă" în limba hindi), reluă femeia, ceea ce îți povestesc este adevărat. În această țară, părinții nu se bucură când li se naște o fetiță. Înainte de a se naște, mulți părinți înalță rugăciuni zeilor în care făgăduiesc că dacă vor avea fetiță, le-o vor jertfi. Vedeți dumneavoastră, continuă ea, altminteri vor trebui să o păstreze, să o hrănească și să o îmbrace, când de fapt nu vor decât să scape de ea și să aibă un alt copil, un băiat.

— Vrei să spui că fetele sunt ucise pentru a fi aduse ca jertfă? întrebă misionara îngrozită.

— Nu, veni răspunsul cu glas moale, nu sunt ucise. Dar ceea ce se întâmplă este aproape la fel de rău. Sunt încredințate unor femei care sunt ținute prizoniere în niște temple, unde micuțele nedorite le împărtășesc soarta. Apoi, când împlinesc cinci sau

şase anişori, sunt date pe mâna preoţilor şi devin sclavele lor până ce li se ofileşte tinereţea sau frumuseţea.

Amy suspină.

— Şi apoi ce se mai întâmplă? întrebă ea.

— Sunt date afară din templu, continuă femeia explicaţiile, şi nimeni nu mai vrea să ştie de ele. Ca şi cum ar fi ciumate.

— Şi acum unde sunt toate?

— Ele sunt „devadassi", micile grupuri de femei pe care le vedeţi în cele mai sărace părţi ale oraşului.

— Dar de ce nu sunt mai multe? întrebă Amy, gândindu-se la toate fetiţele ce sunt închise între zidurile templelor.

Prietena ei se posomorî.

— Dintre fetiţele care ajung acolo, spuse, arătând cu capul în direcţia templului, puţine supravieţuiesc ca să mai iasă.

Pe Amy o trecu un fior pe şira spinării numai gândindu-se la ce se întâmpla la doar câţiva metri de ea.

„Trebuie să fac ceva pentru fetiţele acelea", se gândi ea. „TREBUIE să fac ceva."

La scurtă vreme după aceea, îi fu adusă prima fetiţă, un bebeluş delicat, micuţ, de culoare crem, ca o păpuşă din ceară. După care mai sosiră alţi doi bebeluşi. Porecla „Amma" i se potrivea de minune, întrucât deveni curând mama copiilor.

Urmară şi alţi bebeluşi. Îi fură aduse şi copiliţe de câţiva anişori, în special fetiţe foarte drăgălaşe ai căror părinţi se gândeau că zeii aveau să îi îmbogăţească dacă îşi ofereau fiicele ca ofrandă în cinstea lor. Unele femei de la templu, care doreau cu disperare ca fetele să nu treacă prin ce trecuseră ele,

își riscau viața pentru a scoate bebelușii și fetițele din templu și să îi încredințeze lui Amy, unde erau în siguranță.

Lala era unul dintre copiii salvați de Amy. La vârsta de cinci anișori, Lala a fost răpită din Dohnavur, unde locuia familia mereu în creștere a lui Amy, și a fost dusă înapoi într-un templu din munți. Biata Lala s-a îmbolnăvit și a murit. Amy a fost tare mâhnită atunci când a ajuns acea veste la urechile ei, dar, pe lângă veşti, a aflat și o poveste interesantă.

— Eram de față când a murit Lala, îi relată o femeie. Înainte de a muri a spus niște lucruri pe care pot să ți le redau, fiindcă mi-au rămas întipărite în minte.

— Ce-a spus? întrebă Amy.

— Lala a spus că e un copil al lui Isus, spuse femeia. Și nu părea să îi fie frică de moarte. Apoi a mărturisit că vede trei ființe strălucitoare coborând în camera în care zăcea. Pe fața ei nu era nicio urmă de teamă, iar când a văzut cele trei ființe de lumină a zâmbit. Apoi a murit.

Ani în șir Amy a fost mama fetițelor nedorite. Ea le-a oferit un cămin, le-a iubit ca și cum ar fi fost ale ei și le-a învățat despre Domnul Isus. Nu toate au supraviețuit, fiindcă sufereau de boli pentru care la vremea respectivă nu existau medicamente, însă Amy se ruga ca, dacă trebuiau să moară, să moară precum Lala, crezând în Isus.

Într-o bună zi Amy a avut un accident. A căzut, și-a rupt piciorul și și-a sclintit glezna rău de tot. În ziua de azi ar fi fost operată și ar fi putut umbla din nou. Însă pe vremea

aceea lucrurile erau diferite, mai ales într-o țară săracă precum India.

Cei douăzeci de ani care au urmat au ținut-o pe Amy Carmichael la pat, rareori ieșind din dormitorul ei. Acest lucru nu a oprit-o să își iubească copilașii salvați, ci a putut astfel să se roage mai mult pentru ei. Avea senzația că era din nou o copiliță, care e întinsă în pat și Îl roagă pe Isus să vină și să stea lângă ea ca să-I povestească despre fetele ei.

Amy a scris poezii și cărți în perioada ei de boală la pat, multe dintre ele fiind citite și în ziua de azi, la mulți ani după moartea ei, în 1951. Însă una dintre poeziile lui Amy a fost scrisă despre îndepărtata sa copilărie. Când era mică, o fetiță irlandeză cu ochi căprui s-a rugat ca Dumnezeu să-i facă ochii albaștri. Tânjea să aibă ochi albaștri ca cerul.

O rugă arzătoare fetița înălța
Ca Domnul să se-ndure și-ochi azurii să-i dea.
Se duse la culcare în pace, încrezătoare,
Dar dimineața văzu că ruga-i răspuns n-are.

Isus nu-i răspunsese, probabil ocupat,
Și-atunci, neobosită, în rugă-a insistat.
Însă oglinda pe care dimineața o cerceta
În loc de ochi albaștri tot căprui îi arăta.

O blândă adiere de vânt o consola
Și vocea lui Isus păru că îi vorbea,
Isus îi răspunsese. „Nu", evident, îi spuse.
Dar nu-i oare „nu" răspuns la rugăciune?

Răspunsul lui Isus la rugăciunea lui Amy de a avea ochi albaștri a fost „nu". Abia după trecerea anilor avea să înțeleagă de ce: fiindcă toată lumea, în India, are ochi căprui, iar ea nu s-ar fi putut integra dacă ar fi avut ochi albaștri. Dumnezeu dorea ca Amy să lucreze pentru El în India și o pregătise pentru acea lucrare chiar și alegându-i culoarea ochilor.

Repere culturale: ***Ochii***

Când era mică, multă vreme Amy și-a dorit ca ochii ei să fie albaștri.

Ia privește-ți ochii în oglindă. Partea care se vede din ochiul tău este alcătuită din iris și pupilă, adică cercul de culoare și punctul negru din centrul său. Sarcina lor este să lase lumina să pătrundă în ochi.

Pupila lasă lumina să pătrundă, iar irisul hotărăște cantitatea de lumină care este lăsată înăuntru, controlând dimensiunea pupilei. Irisul împreună cu pupila funcționează ca o lentilă de aparat de fotografiat ce se deschide și se închide.

Idee principală: Amy a avut parte de mai multe refuzuri înainte de a ajunge în India. În primul rând, nu a fost acceptată de o organizație misionară, după care s-a îmbolnăvit. Mai târziu, Amy avea să fie țintuită la pat timp de aproximativ douăzeci de ani.

Însă Amy se încredea în Dumnezeu și nimic nu a putut-o opri să răspândească mesajul lui Isus și să-i iubească pe copilașii fără adăpost pe care îi întâlnea.

Învață de la Amy despre încrederea ei absolută în Dumnezeu în orice situație.

Meditează: Amintește-ți că Dumnezeu te-a creat exact așa cum ești acum. El a planificat totul până în cele mai mici amănunte!
Și lui Dumnezeu Îi pasă de toate detaliile vieții tale. Așadar nu te sfii să-I povestești despre toate îngrijorările tale.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că Ți-a păsat atât de mult de mine încât ai venit să mori pentru mine. Îmi pare rău că mă plâng de unele lipsuri. Ajută-mă să fiu recunoscător pentru tot ce mi-ai dat. Amin.

Gladys Aylward

— Sunt prea mare ca să mai merg la școala duminicală, îi spunea adolescenta de paisprezece ani mamei sale. Școala duminicală e pentru copiii mici!

Doamna Aylward se întristă. Fiica ei trecea prin crizele adolescenței, iar ea se cam săturase de ele.

— Ei, sper că nu vei uita ce ai învățat acolo, îi spuse mama ei, pentru că altminteri o vei sfârși rău.

Lui Gladys însă, care era preocupată să se admire în oglindă, pe o ureche îi intră și pe cealaltă îi ieși. Luând un pieptene, își făcu o cărare pe mijloc, netezind părul pe o parte și pe cealaltă.

„De-acum am crescut, vreau să mă distrez", se gândi ea.

Cu greu reuși să inspire fumul de țigară în seara aceea. Se străduia din răsputeri să nu tușească. Ce-ar fi zis prietenii ei dacă ar fi văzut-o tușind!

— E prima dată când fumezi? o întrebă o fată cu păr bălai.

Încă luptându-se să nu facă o criză de tuse, Gladys scutură din cap.

— A, nu, minți ea într-un târziu. De mult fumez pe ascuns.

Doar că prietenii ei nu se lăsară duși de nas.

Încercând să pară că era ceva cât se poate de obișnuit pentru ea, Gladys luă din nou țigara în gură. Cu toate că o încerca senzația de vomă, se chinui să fumeze prima ei țigară, ca o dovadă a faptului că crescuse mare.

Cum a încetat să mai participe la întâlnirile de școală duminicală, Gladys a încercat să-și scoată din cap tot ceea ce avea de-a face cu practicile religioase. Considera că asta era pentru copii și pentru bunicuțe.

Și-a găsit de lucru ca menajeră în centrul Londrei și își petrecea timpul liber împreună cu tot soiul de prieteni, uneori jucând cărți, alteori consumând alcool și fumând tot timpul.

În următorii doisprezece ani nici nu s-a mai gândit la Dumnezeu, chiar dacă Îi folosea numele în înjurături. Dumnezeu însă nu o uitase pe Gladys.

— Unde mergeți astă seară? îi întrebă ea pe niște prieteni pe la prânz.

Ei se arătară stânjeniți.

— Mergem la o întâlnire în Kensington.

— Ce fel de întâlnire?

— Un fel de întâlnire religioasă.

— Păi, pot să vin și eu? Se autoinvită Gladys.

Prietenii ei se uitară unii la alții.

Gladys rânji.

— O să avem de ce râde.

În acea seară însă, viața lui Gladys Aylward avea să se schimbe. A auzit lucruri pe care le uitase de la școala duminicală,

cum că Isus o iubea, că Isus a murit pentru ea și că dorea să-i ierte păcatele. I-au trecut prin minte ultimii doisprezece ani, iar Gladys și-a dat seama că făcuse multe greșeli. Înainte de a pleca de la întâlnirea respectivă, L-a rugat pe Isus să-i ierte păcatele și să-i fie Mântuitor și Prieten.

În următoarea seară când a avut liber, în loc să se îndrepte spre bar, s-a dus la o întâlnire a Campaniei pentru Tineri, unde avea să participe săptămânal începând din acea zi. Acolo i-a căzut în mână o revistă în care scria că era nevoie de misionari în China.

Gladys s-a oferit să meargă misionară, însă a trebuit să renunțe la facultate după trei luni, pentru că nu învățase aproape nimic. Tot ce citea sau învăța părea că-i intră pe o ureche și-i iese pe cealaltă. O vreme a îngrijit două misionare ieșite la pensie, după care a lucrat în Swansea ca misionară pentru femeile nevoiașe de acolo. Se plimba prin port în căutarea lor, după care le aducea înapoi în clădirea misiunii.

Cu toate acestea, lui Gladys nu-i ieșea din minte China, căci era ferm convinsă că Dumnezeu voia ca ea să meargă acolo. Într-o bună zi, citind în Biblie că Neemia a plecat spre Ierusalim imediat ce a înțeles că Dumnezeu îl voia acolo, i-a venit brusc o idee: „Dacă Dumnezeu mă vrea în China atunci va trebui să fac niște economii și să plec." Tocmai își schimbase serviciul și primise câțiva bănuți pentru cheltuielile de călătorie. Privind cele trei monede, s-a gândit: „Nu-i cine știe ce, dar e un început."

Întrucât Gladys accepta orice slujbă care i se potrivea în timpul liber, a ajuns curând să economisească trei lire.

— Cât costă un bilet până în China? întrebă odată la o agenție de voiaj.

— China! Se miră funcționarul.

Gladys trase aer în piept și, cu încredere, confirmă:

— Exact. China!

— Veniți peste două zile și o să vă spun prețul, răspunse funcționarul.

După două zile Gladys reveni.

— Dacă alegeți să mergeți cu trenul, traversând Europa, Rusia și Siberia, v-ar costa 47,50 lire, i se spuse.

Punând pe masă cele 3 lire, îi explică omului că nu avea mai mult, dar că avea să se întoarcă imediat ce reușea să mai economisească câte o liră și să achite biletul în rate.

Omul se scărpină în cap a mirare imediat ce ieși pe ușă cea mai ciudată clientă pe care o întâlnise în viața lui.

Înainte să fi economisit toată suma necesară, Gladys a auzit de domnișoara Lawson, o misionară în vârstă din China, care căuta pe cineva să-i țină companie. Fără să stea pe gânduri, i-a scris o scrisoare și, după o așteptare insuportabil de lungă, Gladys a primit răspunsul. Domnișoara Lawson o aștepta în China!

În data de 15 octombrie 1932, chiar cu câteva zile înainte să împlinească 30 de ani, Gladys Aylward a plecat cu trenul spre China. Bagajele sale constau din două valize, una plină

cu mâncare pentru drum, un sac de dormit, un reşou micuţ, un ceainic şi o cratiţă. Era echipată ca într-o tabără de cercetaşe!

Călătoria până în China s-a dovedit plină de peripeţii, nu toate plăcute. În Rusia, autorităţile au încercat s-o forţeze să rămână pentru că voiau s-o ducă la muncă într-o fabrică. Asta pentru că nu au citit bine „misionară" pe paşaport şi au crezut că are legătură cu „maşinărie"! Mai târziu, avea să se trezească în plin război, iar într-o noapte, Gladys a dormit sub cerul liber, cu lupii auzindu-se urlând în depărtare. Alimentele proaspete s-au stricat, iar în Siberia a îngheţat până şi conţinutul conservelor, de la ger. După aproape o lună de la plecarea ei din Londra, în data de 10 noiembrie, Gladys Aylward a călcat prima dată pe pământ chinezesc. Foarte curând avea să facă cunoştinţă cu domnişoara Lawson şi să descopere care erau îndatoririle sale la acel loc de muncă.

— Intenţionez să deschid un han pentru îngrijitorii de catâri, îi explică bătrâna. Le vom vorbi despre Isus celor care vor poposi la noi peste noapte.

Gladys tresări.

— Dar eu nu vorbesc o boabă chinezeşte, se alarmă ea.

Domnişoara Lawson începu să râdă.

— Păi nici catârii nu vorbesc chineza. Însărcinarea ta va fi să stai afară şi să înhaţi catârii de coamă când trec prin faţa hanului. Până la lăsarea serii, îngrijitorii catârilor vor fi atât de obosiţi, încât nu vor mai comenta că nu vor să înnopteze aici. Deocamdată va trebui să-l lăsăm pe domnul Lu, predicatorul, să ia cuvântul. Când nu va fi el prezent, voi face eu acest lucru.

Londoneză get-beget, Gladys îşi făcea griji din cauza catârilor.

— Mușcă? întrebă ea.

Clătinând din cap, domnișoara Lawson îi spuse că nu avea de ce să se teamă atât timp cât erau ținuți ca lumea!

Acest răspuns nu o liniști prea mult pe Gladys.

Nu trecu multă vreme și noua misionară știa cu precizie cum să apuce catârii, iar în cele mai multe seri, trimitea atâția clienți înăuntru, că abia mai aveau loc în han. De-acum locul devenise bine cunoscut și îngrijitorii de catâri veneau să înnopteze acolo. Pe lângă că primeau adăpost peste noapte, li se spuneau și povești de către o femeie albă.

Domnișoara Lawson s-a îmbolnăvit la un an după ce Gladys începuse să lucreze la han și, după moartea sa, Gladys a rămas să administreze hanul împreună cu domnul Lu. Între timp învățase chinezește suficient cât să rostească scurte cuvântări și simțea, în sfârșit, că era cu adevărat misionară în China.

La vremea respectivă China și Japonia erau în război, iar hanul a fost bombardat. Regiunea devenise periculoasă. Refugiații plecau care încotro din calea luptelor, dar Gladys a rămas pe loc. Toată lumea o cunoștea pentru că era singura europeană din acea parte a Chinei.

— Nu-l putem lua cu noi pe Dusty Heap, anunță un grup de membri ai gherilei, în timp ce îmbrânceau un băiețel în casa ei. Ai tu grijă de el.

Gladys îl privi pe băiat. „Tare bine i se potrivește numele, Dusty Heap (Grămăjoară de Praf)!", îi trecu ei prin minte. „Ce zdrențuit și murdar e!"

Deodată, copiii au început să vină la ea parcă atraşi de un magnet, casa ei devenind peste noapte adăpostul a peste o sută de copilaşi!

Frontul se apropia din ce în ce mai mult.

— Ce-o să facem cu copiii? îl întrebă pe domnul Lu.

Căzură de acord ca ea să rămână pe loc, iar el să ducă copiii într-un loc sigur.

— Mă întorc peste o lună, promise el. Să te rogi pentru noi cât suntem pe drum.

În fiecare zi Gladys se ruga pentru domnul Lu şi pentru copii, ca să iasă din zona de conflict şi să ajungă la loc sigur.

În acea lună, misionara se trezi că numărul copiilor de care trebuia să aibă grijă crescuse din nou la o sută.

— De unde răsar atâţia? se întreba adesea. Şi unde-o fi domnul Lu?

— Trebuie să luaţi copiii şi să părăsiţi zona, îi ordonă un ofiţer al armatei chineze.

Gladys scutură din cap.

— Pe mine Dumnezeu m-a chemat aici aşa că eu aici rămân. Dar vă rog pe dumneavoastră să duceţi copiii la loc sigur.

Ofiţerul le-a ordonat oamenilor săi să ducă copiii în Chong Tsuen, un oraş din apropiere.

Numai după ce s-a întors ofiţerul la uşa ei cu un afiş japonez pe care scria că era căutată, Gladys a fost de acord să plece, iar prima parte a drumului a trebuit să o parcurgă ferindu-se de gloanţe şi de soldaţi. La Chong Tsuen, Gladys s-a întâlnit din nou cu copiii. Dar nici acolo nu erau în siguranţă, aşa că s-a hotărât

să-i ducă la Shensi. Ca în povestea „Fluierul fermecat", în care cântărețul din fluier a condus copiii afară din cetatea Hamelin, Gladys a pornit pe drumul de țară cu o sută de copii ce o urmau în șir indian. Rând pe rând îi lua în brațe pe cei mai micuți, iar copiii mai mari făceau același lucru. La Shensi misionara a descoperit că domnul Lu fusese luat prizonier. Nu era de mirare că nu se mai întorsese.

Însă nici în Shensi nu erau în siguranță. Cu câtă fervoare trebuie să se fi rugat Gladys înainte să pornească cu o sută de copii după ea peste munți, la mii de metri altitudine, pentru a ajunge în Sian, unde era pace. Timp de doisprezece zile au mers pe jos, cerșind prin sate ceva de mâncare și dormind pe unde apucau.

— Hai să cântăm un cântec, strigă ea, când copilașii extenuați erau gata să renunțe. Când s-au plictisit de cântat, a început să joace jocuri cu ei.

— Îmi fac ochișorii roată și găsesc cuvântu-îndată. Un cuvânt care să înceapă cu litera „b."

— Băiat! strigă un copil.

Gladys dădu din cap.

— Bancă! zise altul.

Iar când se plictiseau și se săturau de acel joc, misionara se gândea la altceva.

Timp de doisprezece zile au șerpuit pe potecile munților, doisprezece nopți au dormit înghesuiți unii în alții ca să-și țină de cald.

— Cât mai avem de mers? se văicăreau copiii de sute de ori pe zi.

— Suntem tot mai aproape cu fiecare pas pe care îl facem, le răspundea Gladys ca să-i încurajeze.

— Ce e acolo în vale? întrebă un băiețel, când nici măcar misionara nu mai credea că pot merge mai departe.

— E Râul Galben! Aproape am ajuns!

Un chiot străbătu mulțimea de copii, iar entuziasmul le dădu energie să meargă mai departe. Însă, cu toate că se simțea ușurată că vedea râul, Gladys știa prea bine că mai aveau de mers. Călătoria lor era departe de a se sfârși.

Dumnezeu știa că prichindeii extenuați nu mai rezistau să meargă pe jos. Au trecut râul cu barca și, după încă două zile de mers, au călătorit în ultima parte a drumului ascunși printre cărbuni, într-un tren. Când, în cele din urmă, Gladys a predat copiii unui orfelinat de lângă Sian, unde erau în siguranță, s-a prăbușit, bolnavă și stoarsă de puteri. Sătenii care au găsit-o nu credeau că avea să mai trăiască. A durat multă vreme până ce s-a pus pe picioare, iar următoarea ei călătorie a fost spre casă, în Anglia, pentru a se bucura de un timp de odihnă atât de bine meritată, înainte de a se întoarce în China ei mult iubită.

Repere culturale: *Avioanele*

Gladys Aylward a parcurs lungul drum până în China cu trenul, călătorie care a durat aproape o lună. Cât de ușor ar fi fost pentru ea să fi luat avionul, așa cum călătorim noi în zilele noastre!

La doar un an după ce s-a născut Gladys, a început să se zboare cu avionul. Primul aeroplan demn de luat în seamă a fost Flyer I, pilotat de un inginer american, Orville Wright, la data de 17 decembrie 1903.

După 16 ani un avion a reușit să zboare peste Oceanul Atlantic, iar de atunci transportul aerian a continuat să se dezvolte cu repeziciune.

Idee principală: Dacă, atunci când era adolescentă, lui Gladys i-ar fi zis cineva că într-o bună zi avea să conducă peste o sută de copiii timp de 12 zile peste lanțurile muntoase din China, probabil că s-ar fi gândit că acel lucru era cu neputință. Însă curând a învățat că împreună cu Dumnezeu nimic nu este imposibil. Învață și tu, precum Gladys, că Dumnezeu poate să facă până și imposibilul posibil!

Meditează: Gladys nu doar a afirmat că se încrede în Dumnezeu, ci a și demonstrat, prin tot ceea ce a făcut, că merită să te încrezi cu adevărat în El.

Gândește-te la o problemă sau o dificultate cu care te confrunți în acest moment. Adu-ți aminte că Dumnezeu e de partea ta și că poți avea încredere că El te va ajuta să o rezolvi!

Rugăciune: Doamne Isuse, uneori mă îngrijorez cu privire la tot felul de lucruri și, când mă confrunt cu o problemă, intru în panică. Ajută-mă să am totală încredere în Tine, indiferent de ceea ce se întâmplă și să merg mai departe știind că Tu ești alături de mine. Amin.

Mary Slessor

Mary intră târâș pe sub războiul de țesut, găsi cele două capete de iută rupte, le legă, după care ieși de sub război, tot târâș. Avea părul strâns într-o basma, pentru a nu i se agăța în timpul lucrului la războiul de țesut. Unele muncitoare din fabrică au rămas fără păr în unele zone ale capului, din cauza neglijenței, iar Mary nu dorea să pățească la fel. Avea un păr superb, roșcat, cu reflexii aurii, potrivit cu spiritul ei.

Cățărându-se înapoi pe scaun, în fața războiului de țesut, Mary Slessor începu să supravegheze mașina cu multă atenție. Dacă șeful o vedea că se uita în altă parte, avea să primească o urechelă zdravănă, dacă nu și mai rău. Mary Slessor nu mai auzea nimic altceva decât păcănitul războiului de țesut. Ca să evadeze, își imagina malul mării la Aberdeen într-o zi furtunoasă, închipuindu-și că zgomotul era produs de valurile agitate, care o stropeau cu picături de apă sărată. Însă dacă se gândea prea mult la Aberdeen, singurul gust sărat pe care-l simțea era cel al lacrimilor.

— Ce bine era să nu fi venit cu toții la Dundee, spuse fata cu voce tare.

Putea vorbi cu voce tare cât poftea, căci oricum nu o auzea nimeni din fabrică.

— Ce păcat că tata a băut așa mult și și-a pierdut slujba.

Mary o ducea greu. Familia ei era săracă. Câțiva dintre frățiorii și surioarele lui Mary muriseră. Familia ei nu avusese suficienți bani să își permită un doctor. Apoi tatăl lui Mary s-a apucat de băut, iar viața familiei sale a devenit un calvar. Mary se ducea adesea la culcare flămândă, iar în clipa de față era lihnită de foame.

Nu putea să-și audă stomacul, dar îl simțea protestând.

— Of, ce bine-ar fi dacă nu aș fi mai mereu flămândă!

În acel moment, firul de iută se rupse cu zgomot. Mary își trase basmaua peste cap și se băgă din nou pe sub mașina de țesut.

Întotdeauna, copiii familiei Slessor procedau astfel: ascultau mai întâi la ușă înainte de intra, ca să audă dacă tatăl lor făcea scandal. Nu voiau să audă altceva decât sforăiturile tatălui lor, pentru că dacă adormise de beat ce era nu avea să le dea bătăi de cap vreo câteva ore bune. Mary ascultă la ușă și, după ce se liniști auzind sforăituri înăuntru, intră în casă.

— Ei, Mary, îi spuse mama ei, uite că a mai trecut o săptămână.

— Slavă Domnului! oftă adolescenta de treisprezece ani. Abia aștept să se facă sâmbătă seara și să mă bucur că nu trebuie să mă întorc la lucru până luni.

Doamna Slessor își trecu un braț pe după umerii fiicei sale.

— Tare îmi pare rău că trebuie să lucrezi, spuse ea. Însă noi două trebuie să câștigăm cele necesare pentru familie,

altfel vom muri cu toții de foame. De când a murit fratele tău, uite că tatăl tău nu mai e bun de nimic.

— Chiar asta să fie cauza pentru care a ajuns în halul acesta? îl arătă Mary cu capul pe tatăl ei beat.

— Da, asta e, îi răspunse mama ei. Și încearcă să te gândești la asta când te înfurii pe el.

— E duminică! strigă surioara lui Mary în timp ce o zgâlțâia să se trezească. Iar soarele strălucește pe cer.

Mary Slessor se frecă la ochi. Nu voia să piardă niciun minuțel din ziua de duminică sau din lumina soarelui. Toată săptămâna pleca la fabrică pe întuneric și se întorcea acasă pe întuneric.

— Hai, îmbracă-te să mergem la plimbare înainte de a ajunge la biserică.

Fetele se îmbrăcară. În drum spre curtea din spatele casei, își dădură cu niște apă rece pe față. Apoi, ținându-se de mână, porniră pe drumul ce străbătea orașul și ducea la râul Tay.

— Ia te uită cum mai scânteiază, exclamă fetița. E ca o ladă în care se află o comoară.

— Scânteiază ca ochii tăi, îi spuse Mary surioarei sale, ciufulindu-i părul. Vrei să te duc în cârcă până acasă?

— Știam eu c-o să ajungeți la timp acasă, le întâmpină doamna Slessor, când fetele intrară pe ușă. Eram pe picior de plecare.

Toți ai casei, cu excepția domnului Slessor, mergeau la biserică și luau loc în bănci, bucurându-se de slujbă. Casa lor era întunecoasă și murdară, însă biserica era luminoasă și curată.

În timpul săptămânii trudeau din greu, însă în biserică se puteau relaxa. Însă mai presus de toate, doreau să audă vorbindu-li-se despre iubirea lui Isus. Mama lui Mary era îndrăgostită de Domnul, iar căldura credinței ei îi făcea pe copii să-și dorească să fie și ei la fel.

— A sosit momentul pentru școala duminicală! exclamă mezinul familiei Slessor. Ce-mi mai plac poveștile!

Și lui Mary îi plăceau, mai ales cele despre misionarii plecați în Africa.

Întoarsă la fabrică, luni dimineață, Mary se gândea la Africa. Îi zbură gândul la copilașii negri care nu auziseră niciodată despre Isus și își dori să fie împreună cu ei.

— Tare aș vrea să fiu acolo, înconjurată de copilași africani, jucând jocuri cu ei și spunându-le povești din Biblie... însă nu prea cred să se întâmple vreodată așa ceva... Probabil că nu voi pune piciorul dincolo de ieșirea din orașul Dundee!

Mary se gândea că visele ei vor rămâne doar la stadiul de vise și că nu se vor împlini niciodată. Însă, la vârsta de douăzeci și opt de ani, visele îi deveniră realitate. Se îmbarcă pe vasul SS Ethiopa, cu destinația Calabar, Africa!

— Cred că văd țărmul, spuse ea, la cinci săptămâni după ce părăsise Liverpoolul.

— E Calabar, îi spuse celălalt pasager.

Inima lui Mary începu să bată cu putere. Nu reușea să articuleze niciun cuvânt, de emoție.

— Uite copilașii! țipă ea, pe când se apropiau de port. Uite ce ochișori au! Și ce dințișori! Și ce păr creț!

Misionara care a întâmpinat-o pe Mary abia a reușit s-o smulgă pe tânără din mijlocul copilașilor care o înconjuraseră de cum debarcase de pe vas. În cele din urmă, se sili să se despartă de ei și să meargă împreună cu noua sa colegă la sediul misiunii.

— Povestiți-mi totul despre Calabar, imploră Mary, pe când lua masa împreună cu misionarii cu care locuia.

— Începe tu, spuse soția.

Soțul termină mai întâi de mâncat tot ce avea în farfurie, după care începu să vorbească.

— Marea majoritate a locuitorilor nu știu nimic despre Isus. Mulți dintre ei cred în duhuri rele și sunt tare speriați de ele. Satele sunt conduse de căpetenii, iar ceea ce spune căpetenia, aia face toată comunitatea. Oricine îndrăznește să iasă din cuvântul căpeteniei nu mai are zile multe de trăit.

— Termină de mâncat, o îndemnă soția misionarului.

Mary era atât de vrăjită de cele auzite, încât uită de mâncare!

— Femeile nu au deloc zile bune, continuă soția. Nu sunt decât niște sclave ale bărbaților și e cumplit ce li se întâmplă.

— Ce anume? întrebă Mary.

— Cred că pentru moment am discutat suficient despre partea urâtă a Calabarului, spuse soțul. Nu vreți să ne plimbăm nițel?

Nu bine ieșiră din casă, că un grup de copiii se îngrămădiră în jurul lui Mary.

— Sunt atrași de părul tău roșcat, zise tovarășa ei.

Mary se lăsă pe vine și culese două pietre, după care pe una o aruncă în aer, și o lovi apoi cu cealaltă în zbor. Copiii se uitau uimiți. Mai făcu o dată același lucru, apoi și a treia oară.

De îndată, se produse o învălmășeală între copilașii care își căutau fiecare câte două pietricele.

Mary zâmbi când misionarii se aciuiară în casă pentru a nu fi loviți de pietrele ce zburau prin aer.

„În ciuda poveștilor teribile care se zvonesc", se gândea ea, „are să-mi placă aici."

După ce a petrecut o perioadă cu familia de misionari, Mary s-a mutat ceva mai în inima țării. Între timp învățase cât de cât limba.

— Am auzit bebelușul acela plângând în tufiș, le povestea o femeie africancă altor două femei, pe când treceau pe lângă Mary Slessor într-o după-amiază.

— E o minune că încă mai trăiește. De-acum se fac cinci zile de când e acolo.

— Despre ce vorbiți? le întrebă Mary pe femei.

Ele ridicară din umeri.

— Spuneți-mi și mie ce povesteați, insistă ea.

Ceea ce auzi făcu să-i treacă un fior pe șira spinării.

— O femeie din sat a născut un copilaș acum cinci zile, îi povestiră ele. Mama a murit la naștere, iar copilașul a fost lăsat în tufișuri să moară și el.

Lui Mary nu-i venea să creadă ce auzea.

— Avea un duh necurat, continuă femeia. De aceea a murit maică-sa și de aceea nu-l vrea nimeni altcineva. Dacă ia cineva copilașul, o să moară negreșit.

Mary sări ca arsă.

— Unde este? întrebă ea. De unde venea plânsul de copil?

Două dintre ele dădură din cap că nu ştiu. Cea de-a treia arătă, într-o doară, spre tufişuri.

— Să-mi spui exact unde ai auzit scâncetele, să nu mă amăgeşti!

Mary ascultă indicaţiile şi o rupse la fugă. Când se gândea că ajunsese suficient de departe, se oprea şi asculta. Însă gâfâia atât de tare, încât trebuia să facă o pauză ca să poată auzi vreun scâncet. Apoi urmă sunetul care o duse până la o fetiţă micuţă de tot, ce zăcea sub un tufiş uscat.

— Mieluşeaua mea, spuse ea, ridicând bebeluşul în braţe. Mieluşeaua mea.

Nimeni nu s-a apropiat de ea după ce s-a întors în sat. Locuitorii din Calabar credeau că Mary avea să fie pedepsită de duhurile rele. Erau înfricoşaţi şi nu doreau să se apropie de ea ca nu cumva să li se întâmple şi lor vreo grozăvie. Aşa considerau ei şi şuşoteau între ei tot timpul când o vedeau în depărtare:

— Încă puţin şi o să vedeţi. Duhurile rele au s-o omoare.

Mary prinse şi ea din zbor câte ceva din toate acestea, însă nu le băga în seamă. Ţinând-o pe micuţă în braţe, cu gingăşie şi ferm totodată, îmbăie firavul trupuşor şi îl unse cu singura cremă pe care o avea la ea. Fetiţa fusese groaznic pişcată de furnicile albe.

Mary nici nu spera că micuţa avea să supravieţuiască. Însă apoi s-a gândit ce copil puternic trebuia să fie de a supravieţuit primele cinci zile de viaţă într-un tufiş, fără un strop de lapte.

Însă băştinaşii mai aveau încă suspiciuni.

— Femeia albă cu părul roşu va muri în curând, îşi spuneau femeile unele altora, în timp ce Mary îngrijea bebeluşul. Stăteau

la distanță față de misionară și de micuță. După părerea lor, era periculoasă.

Însă Mary Slessor nu a murit, iar în cele din urmă sătenii au declarat că bebelușul nu avea niciun duh rău. În fond, poate că puteau să păstreze copilașii ale căror mame mureau la naștere.

Într-o bună zi tot satul în care locuia Mary fu cuprins de o mare tristețe.

— Ce s-a întâmplat? le întrebă ea pe femei.

— Sora mea a născut gemeni, răspunse o africancă cu fața alungită de tristețe, și bebelușii vor fi uciși, iar ea va fi alungată în tufișuri.

— POFTIM?! urlă Mary, sărind în picioare. Du-mă la ea!

Sărmana femeie ezita.

— ACUM!

În jurul colibei se strânsese puzderie de oameni. Câtă vreme era acolo, Mary știa că bebelușii erau în siguranță.

— Explicați-mi ce se întâmplă, se rugă ea.

— Când se nasc gemeni, unul dintre ei aparține unui duh rău. Însă, întrucât nu știm exact care dintre ei este, amândoi sunt omorâți. Și deoarece mama a făcut un copil cu un duh, este dusă în zona cu tufișuri, unde va fi sfâșiată de fiarele sălbatice.

— BA NU SE VA ÎNTÂMPLA AȘA CEVA!

Cu Mary Slessor nu avea rost să te pui.

— Eu mă voi îngriji de gemeni, spuse ea. Așteptați să vedeți ce se va întâmpla. Niciunul dintre ei nu este copilul vreunui duh rău. Domnul Dumnezeu i-a făcut pe amândoi.

Furia și încăpățânarea lui Mary i-au ținut pe femeie și pe copiii ei în viață. Mary începuse să adune o mică familie în jurul ei. Sătenii erau uimiți pentru că bebelușii nu păreau să aibă vreun duh rău. Zvonul despre aceste lucruri s-a răspândit, iar în cele din urmă, locuitorii din Calabar au încetat să mai lase în tufișuri copilașii ale căror mame muriseră la naștere și nu i-au mai omorât pe gemeni.

— Isus iubește copiii, povestea Mary familiei ei adoptive. Îi iubește atât de mult încât a coborât din ceruri pentru ei.

Unele femei din sat, ba chiar și câțiva bărbați o ascultau povestind.

— Isus ne iubește și pe noi? o întrebară mai târziu femeile.

Mary le-a istorisit fapte din Biblie, iar unii au crezut.

Când Mary Slessor a mers la Calabar, băștinașii aveau inimile la fel de întunecate precum pielea lor africană, din cauză că credeau în duhuri rele. Când au crezut în Domnul Isus însă, inimile lor au devenit la fel de strălucitoare ca ochii lor negri.

Repere culturale: *Africa*

Un alt scoțian celebru care s-a dus în Africa a fost David Livingstone, care este considerat a fi cel mai mare explorator al acestui continent. Africa fusese numită „continentul întunecat", întrucât se cunoștea foarte puțin despre ea până la momentul când a pus Livingstone piciorul acolo.

Într-una dintre expedițiile pe râul Zambezi, Livingstone a descoperit una dintre cele mai uimitoare cascade din lume, „Cascada Victoria", ce era cunoscută de africanii ce locuiau lângă ea sub numele de „Fumul Tunător". Ce-ar fi să iei un atlas și să o cauți?

Idee principală: Mary nu a ezitat să protesteze când a văzut răul în jurul ei, însă nu a pus accentul pe păcate. Ea le-a arătat oamenilor o alternativă și o cale mai bună. Le-a arătat ce dorea Isus de la ei. Învață de la Mary și dârzenia ei să le spui oamenilor ce dorește Isus de la noi.

Meditează: În copilărie, Mary era foarte arțăgoasă și irascibilă, însă Dumnezeu a folosit încăpățânarea și voința ei puternică într-un mod minunat.

Tu ești unică, iar Dumnezeu te poate folosi și pe tine într-un mod deosebit. Începe prin

a face lucruri mici pentru El și nu te rușina să le spui celorlalți despre Isus. Merită să vorbești despre El!

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că m-ai făcut exact așa cum sunt. Te rog să-mi arăți ce pot face pentru Tine și dă-mi curajul să vorbesc în Numele Tău ori de câte ori am ocazia. Amin.

Catherine Booth

Fetița ședea în fața focului, având la ea cartea cu poze. Martha, păpușa ei, era alături.

— Ia uită-te, Martha, spuse ea arătând literele din carte. Literele formează cuvântul p-i-s-i-c-ă și se pronunță „pisică".

Întoarse pagina.

— Literele acelea formează cuvântul p-i-x și se pronunță „pix". După care puse degetul pe litera „X". Știi, uneori aceasta înseamnă pupic, explică ea, apoi ridică păpușa și îi dădu un pupic.

— Ce fetiță isteață, surâse vizitatoarea doamnei Mumford. Câți ani spuneai că are?

— Catherine are trei anișori, răspunse ea. Pare că învață literele din zbor, pe măsură ce îi citesc din cărți.

— Păi ai grijă să nu-i obosești prea tare creierul, o avertiză vizitatoarea.

Doamna Mumford zâmbi. Știa că mintea fiicei sale nu era atât de ușor de extenuat.

Până ce fetița împlinise cinci ani, în 1834, primea constant lecții de la mama ei, cu toate că nu mergea la școală. Cartea

din care citeau cel mai des când erau împreună era Biblia, iar până la vârsta de doisprezece ani, Catherine o citise din scoarță în scoarță de opt ori! Dar viața nu era făcută doar ca să muncească. Când tatăl ei pleca în călătorii de afaceri la ceva distanță față de casa lor din Boston, în Lincolnshire, o lua uneori cu el.

— Ai vrea să înveți să struneşti calul? o întrebă tatăl când fetița avea vreo nouă ani.

Ochii lui Catherine scânteiară.

— Da, tati, chiar te rog.

Trăgând-o pe genunchii săi, îi puse hățurile în mâini, ținându-le ușor ca nu cumva s-o ia calul la goană.

— Hai, ușurel, spuse el. Lasă calul să-şi poată mişca capul.

Animalul mergea la pas, relativ constant.

— Şi acum hai să încercăm niște chestii nițel mai complicate, propuse tatăl, când ajunseră la o porțiune de drum mai liniştită. Trage cu blândețe de hățul din dreapta şi vezi ce se întâmplă.

Calul se îndreptă spre partea dreaptă şi îşi văzu de drum.

— Acum fă acelaşi lucru şi cu hățul stâng.

Fetița făcu după cum i se spusese şi era teribil de încântată când văzu că, supus, calul se îndreptă imediat spre stânga.

— Mami, strigă ea când se întoarseră acasă în acea după-amiază. Pot să mân calul şi căruța! Tata m-a lăsat să țin frâiele!

— Catherine e foarte pricepută la cai, spuse tatăl ei.

Doamna Mumford se uită la fiica ei.

— Dar tu iubeşti toate animalele, nu-i aşa?

Tocmai pentru că iubea animalele, Catherine a suferit enorm atunci când, pe la vreo doisprezece ani, câinele ei a trebuit să fie omorât. De supărată ce era, nici nu a vrut să deschidă subiectul, cu toate că s-a rugat pentru aceasta. La puțină vreme după acel trist eveniment, fata a mers la școală. Îi plăcea tare mult la școală. Însă acea libertate nu a ținut mult. Catherine a făcut niște complicații la coloană de a trebuit să zacă la pat un an de zile.

— Ce ai vrea să faci astăzi? o întreba mama ei în fiecare dimineață după ce terminau de făcut lecțiile. Însă cunoștea deja răspunsul.

— Eu sunt foarte fericită cu cărțile mele, era răspunsul invariabil pe care îl dădea copila în fiecare zi.

Timp de un an de zile Catherine a citit cărți pe care nici măcar oamenii mari nu le citeau. La sfârșitul perioadei de convalescență, când se simțea mai bine cu spatele, citise deja cărți foarte groase și serioase despre Dumnezeu. În anii care au urmat, nu înceta să-și pună întrebări cu privire la Dumnezeu. Oare chiar o iubea? Avea nevoie să fie iertată? Cum ar putea ști dacă va merge în rai? Însă, pe la șaptesprezece ani, a descoperit adevărul ca pe o revelație. Isus chiar o iubea. Da, avea nevoie să fie iertată. Și da, știa cu siguranță că avea să meargă în cer pentru că așa afirmă Biblia, că cei care cred în Isus vor ajunge în cer. Iar ea era convinsă că Biblia era adevărată. În sfârșit, Catherine era fericită!

Trei ani mai târziu Catherine și mama ei participau la o întâlnire creștină și acolo l-au întâlnit pentru prima oară pe William Booth, care era ucenic de cămătar. Însă, până să ajungă

să se îndrăgostească de Catherine, s-a pregătit să devină predicator itinerant. Timp de șase ani, cei doi tineri și-au trimis scrisori, la început o dată pe săptămână, apoi de două ori pe săptămână, apoi aproape în fiecare zi până ce s-au căsătorit, în 16 iunie 1855. Amândoi aveau 26 de ani.

„Nu ți-e greu să fiți mereu pe drumuri?" o întrebă doamna Mumford într-o scrisoare pe Catherine.

Fiica sa răspunse a doua zi.

„Dragă mămică, turneele lui William nu sunt atât de obositoare pe cât ai crede. De obicei rămânem în același loc aproximativ o lună, iar oamenii ne fac să ne simțim ca acasă peste tot pe unde mergem. Am văzut câteva locuri interesante pe care nu le-am mai văzut. În Hull erau multe neveste de pescari. Aceștia călătoresc în jurul coastei după cum migrează bancurile de heringi. Apoi am mers în Sheffield unde se fabrică cuțite. După aceea am stat o lună în Halifax. Te rog să nu-ți faci griji cu privire la călătorii, mamă. William îmi poartă de grijă într-un mod deosebit."

— Am fost rugat să fiu superintendent în Gateshead, îi spuse William soției sale câțiva ani mai târziu.

Ea rămase pe gânduri preț de o clipă.

— N-ar fi rău deloc să avem o reședință permanentă, deși mi-au plăcut și călătoriile pe care le-am făcut.

Cu toate că uneori William trebuia să plece să predice, pe Catherine n-o deranja pentru că era ocupată cu treburile ei. Între timp începuse să facă și ea o lucrare creștină. Totul a început când le-a vorbit odată femeilor de pe stradă

despre Domnul Isus și n-a durat mult până ce a început să facă misiune!

— Sunt foarte uimită de mine însămi! îi spuse lui William când acesta se întoarse acasă după două săptămâni.

El se întreba ce avea să urmeze.

— Domnul parcă m-a călăuzit să le vorbesc unor beţivani. La început am fost foarte emoţionată. Însă El mi-a dat cuvintele potrivite, iar acum constat că pot aborda astfel de oameni pentru a le vorbi despre Domnul Isus.

William nu era atât de surprins pe cât fusese Catherine. Sub ochii săi soţia lui se implicase din ce în ce mai mult în lucrare, cu toate că trebuia să aibă grijă și de copii.

— Oare unde avea să ducă toate acestea? se întrebă el.

Din Gateshead s-au mutat în Sud, până ce au ajuns, în cele din urmă, la Londra. Catherine tot mai des era invitată să vorbească, pe când William, tot mai puţin. Treceau prin momente dificile. Într-o seară ea a ajuns acasă înaintea lui și ședea lângă foc, când el a intrat pe uşă.

— Vai, Catherine, spuse el, lăsându-se să cadă în scaun, când am trecut în seara asta pe lângă bodegi, parcă am auzit o voce care mă întreba unde altundeva aș putea găsi atât de mulţi oameni care au nevoie de vestea cea bună despre Isus decât în astfel de locuri. Simt că Domnul mă călăuzește să lucrez aici, în Suburbia de Est a Londrei cu acești bărbaţi și femei.

Catherine lăsă privirea să-i rătăcească spre foc.

„De unde o să ne vină banii cu care să ne întreţinem?" se întreba ea. „Bărbaţii cherchelițidin bodegi cu siguranţă n-or să ne dea

la toți șapte hrană și haine, ca să nu mai spun că mai e un copil pe drum."

Însă atunci când a deschis gura, a spus cu totul altceva.

— Domnul nu ne-a lăsat niciodată până acum. Dacă El vrea să faci asta, El ne va purta de grijă.

William a scris la un ziar creștin, descriind planurile sale.

„Din cauză că majoritatea celor ce locuiesc în astfel de regiuni nu merg la biserică, îi vom vizita noi și vom oficia serviciul religios acolo unde sunt ei, în aer liber, în teatre și în alte locuri. Vom merge noi la oameni, acolo unde se află, și nu vom aștepta să vină ei la noi." În clipa aceea a luat ființă Armata Salvării.

Era 1870 și, după un efort uriaș de strângere de fonduri, a fost deschisă Casa Misiunii Poporului într-una dintre cele mai sărace părți ale Londrei.

— Când țineți întrunirile? o întrebă pe Catherine unul dintre vizitatorii prezenți la slujba de inaugurare.

— Suntem aici în fiecare seară, veni surprinzătorul răspuns. Aici va fi mereu o ușă deschisă pentru cei aflați în nevoie. De aceea avem o cantină a săracilor. Aveți idee câți oameni flămânzi sunt pe-aici?

Vizitatorul scoase din portofel câteva bancnote și i le întinse lui Catherine.

— Poftim! spuse el. Acești bani vor cumpăra legumele din supa de mâine.

Armata Salvării s-a îndreptat spre cei săraci și nevoiași, luând vestea cea bună despre Isus într-o mână și un castron

cu supă și haine groase în cealaltă. Acolo unde erau oameni flămânzi, erau prezenți și cei din Armată ca să-i hrănească. Unde erau oameni înfrigurați, erau prezenți și cei din Armată să le dea haine. Și acolo unde oamenii aveau nevoie de Isus, Armata era prezentă să le spună că îi iubea atât de mult, încât Și-a dat viața pentru ei. William a devenit „Generalul Booth", un general în armata Domnului. Și lui Catherine i-au dat o titulatură: „Mama Armatei". Familia Booth nu a uitat niciodată chemarea ei de a-i sluji pe bețivi, tratându-i cu o iubire pe care nu o mai găseau nicăieri. Bărbați, femei și tineri erau iubiți în Armata Salvării, iubiți de Generalul Booth și de Mama Armatei și iubiți de Domnul Isus Cristos.

„Povestește-mi despre o întâlnire a Armatei Salvării", i-a scris lui Catherine un prieten scoțian când i-a trimis niște bani pentru lucrare.

„Dacă ai fi în Londra ne-ai recunoaște imediat după uniformele Armatei și după steaguri. Bărbații poartă pălării, iar femeile poartă bonete cu benzi de un roșu aprins pe care scrie Armata Salvării. Adunările noastre sunt pline de viață, se cântă mult și se proclamă adesea „aleluia". Nici vorbă ca slujbele noastre să fie posomorâte sau plictisitoare. Oamenii vin de pe străzi numai ca să audă muzica noastră plină de bucurie și felul voios în care cântăm. Majoritatea oamenilor care vin la noi sunt săraci și mulți dintre ei n-ar pune piciorul într-o biserică obișnuită. Însă la Armată oricine e primit. Femeile și copiii au un loc special. Femeile-ofițer predică în Armată la fel ca bărbații și ținem misiuni și servicii divine speciale pentru copii."

— Nu vrei să vii și să ne dai o mână de ajutor pe stradă astă seară? o rugă Catherine pe o tânără din biserică ce venise să vadă cum se desfășura lucrarea.

— Ce trebuie să fac? vru să știe tânăra.

— Două dintre voi va trebui să mergeți pe niște străzi care vă vor fi desemnate în căutarea oamenilor nevoiași. Veți găsi neveste ai căror bărbați le-au dat afară din casă, uneori având pe ele doar o cămașă de noapte cu o haină pe deasupra și adesea fiind însoțite și de copii. Veți găsi tineri care s-au certat cu părinții și care au fugit de acasă. Și veți găsi bărbați și femei bolnavi psihic care au nevoie de mântuire.

Pe chipul femeii apăru o expresie de groază.

— Dar n-am mai avut până acum de-a face cu astfel de oameni. Nu aș ști ce să le spun.

Catherine Booth o privi țintă în ochi.

— De când ești creștină?

— De opt ani.

— Și nu ai avut niciodată de-a face cu oamenii care au cea mai mare nevoie de tine? spuse cu tristețe în glas Mama Armatei.

Expresia feței tinerei se înmuie.

— Nu, spuse ea. Nu am avut de-a face cu ei până acum. Dar voi avea începând din seara asta.

Chiar în seara aceea, cele două femei se întâlniră la cantina socială. Vizitatoarea deborda de încântare.

— Te-a folosit Dumnezeu în seara asta? o întrebă Catherine Booth.

Însoțitoarea ei dădu afirmativ din cap.

— Absolut. Și mi-a dat și o lecție.

— Ce ai învățat? dori să știe doamna mai în vârstă.

Zâmbind, vizitatoarea începu să povestească ce însemnase pentru ea o seară pe străzi.

— Am descoperit că a fi creștin înseamnă să fii precum Isus, iar în seara asta am făcut ce a făcut și El. Mânată de iubire, am întins mâna spre cei care nu sunt iubiți, dar aș vrea să vă întreb ceva.

Catherine se întrebă despre ce putea fi vorba.

— Știu că aveți o familie numeroasă, spuse ea. Cum ați reușit să vă creșteți copiii și totuși să fiți atât de prinsă cu lucrarea Domnului? Nu s-au simțit neglijați?

Mama Armatei zâmbi, gândindu-se la copiii ei.

— Mereu mi-am făcut timp pentru copiii mei, răspunse ea. Vezi tu, ei sunt primul teren de misiune pe care mi l-a dat Domnul. Toți sunt creștini și au parte de educația necesară, iar unul dintre ei este ofițer al Armatei Salvării.

— Vă mulțumesc, aceasta îmi răspunde la întrebare. Sunteți Mama Armatei, dar în același timp sunteți o mamă devotată și copiilor dumneavoastră.

Repere culturale: *Căile ferate*

Catherine s-a născut chiar cu un an înainte să fie inaugurată prima cale ferată pentru călători în Anglia, în 1830.

Sute de ani cea mai rapidă metodă de a călători dintr-un loc într-altul pe uscat era călare sau cu căruța trasă de cai. Așa au călătorit Catherine și tatăl ei.

Apariția căilor ferate a constituit cea mai importantă schimbare din toate timpurile în ceea ce privește mijloacele de transport și, până să împlinească Catherine cincizeci de ani, majoritatea țărilor dezvoltate ale lumii dispuneau de căi ferate și de la an la an se construiau și mai multe.

Idee principală: Catherine a comunicat iubirea lui Dumnezeu oamenilor pe care nu îi iubea nimeni. S-a îngrijit de bețivi, i-a hrănit pe cei flămânzi, i-a îmbrăcat pe cei fără adăpost și le-a vorbit despre Isus.

Învață cum i-a iubit Catherine pe cei neiubiți și fii pregătită să-ți sufleci mânecile și să treci la treabă pentru Dumnezeu.

Meditează: Privește în jur și vezi ce ai putea face pentru a arăta iubirea lui Dumnezeu în mod practic. Ce-ar fi să donezi din jucăriile sau hainele tale folosite la un magazin de

caritate sau să întreprinzi ceva pentru a strânge fonduri pentru ajutorarea celor fără adăpost? Ai putea să te distrezi și să-i ajuți pe ceilalți în același timp!

Rugăciune: Doamne Isuse, deschide-mi ochii ca să văd că sunt înconjurată de oameni ce au nevoie de ajutor și care au nevoie de Tine. Arată-mi cum pot să schimb lucrurile în bine. Ajută-mă să spun și să fac ceea ce trebuie. Amin.

Jackie Pullinger

— Ia te uită, parcă ar fi un xilofon uriaș! îi spuse Jackie surorii sale gemene, în timp ce lovea cu o jucărie în calorifer. Apoi lovi cu și mai multă forță. Un „bang" satisfăcător porni din calorifer prin țevi spre caloriferul din bucătărie. Doamna Pullinger ieși într-un suflet să vadă ce se întâmpla cu caloriferele. Fu întâmpinată de două rânjete gemene.

— Aș prefera să exersați la pian, râse ea.

Sora geamănă a lui Jackie se cocoță pe un scaun și încercă să cânte o melodie la pian, lucru deloc ușor când ai numai patru anișori. Dar Jackie se așeză cu spatele rezemat de calorifer și căzu pe gânduri. Știa că era mereu prinsă când făcea vreo năzbâtie și încerca să-și dea seama dacă nu ar fi fost mai bine să încerce să fie cuminte. Erau niște gânduri tare complicate pentru o fetiță de numai câțiva anișori.

La școala duminicală, un an mai târziu, o misionară le povesti copiilor despre lucrarea pe care o făcea.

— Poate că Dumnezeu vrea ca și voi să mergeți în misiune, spuse femeia.

Jackie se gândi la acest lucru preț de o clipă. În mintea ei văzu un imens câmp verde – așa își imagina ea câmpul de

misiune. În mijlocul câmpului, era o colibă din chirpici, iar ea făcu eforturi uriaşe încercând să se imagineze stând alături.

„Cam aşa ar trebui să fie pe câmpul de misiune", gândi ea. Apoi mai reflectă puţin la spusele femeii şi conchise că Dumnezeu dorea ca toată lumea să meargă pe câmpul de misiune. La vremea respectivă imaginea din mintea ei de copil trebuie să fi fost niţel suprapopulată!

— Eşti foarte talentată la muzică, o lăudă profesoara pe Jackie, când a fost dată la pension. La ce instrument ai cântat prima oară?

Fata se gândi puţin.

— La calorifer, domnişoară, dădu ea răspunsul cel mai cinstit.

Profesoara nu ştia dacă auzise bine. Da, auzise bine.

— Ei bine, cred că ar trebui să te ţii de pian şi de oboi. Aici nu avem calorifere muzicale.

Jackie se uită la caloriferul de sub fereastră şi se întrebă dacă profesoara ei nu o mintise cumva. Însă începu să studieze conştiincioasă pianul şi oboiul, iar după ce a absolvit şcoala, s-a dus la Colegiul Regal de Muzică din Londra pentru a-şi desăvârşi studiile acolo.

În timpul studenţiei, Jackie a început să creadă în Dumnezeu într-un mod deosebit. A descoperit că El era cu adevărat interesat de viaţa ei, că o iubea cu adevărat şi că dorea într-adevăr ca ea să devină misionară.

„Stimate domn", scrise ea la antetul mai multor scrisori identice ce aveau să fie expediate spre diverse societăţi misionare. „Sunt convinsă că Dumnezeu mă cheamă ca misionară.

Am studiat muzica și aș dori să știu dacă aș putea pleca în străinătate împreună cu organizația dumneavoastră în calitate de profesor de muzică."

Răspunsurile sosiră unul câte unul.

„Mă tem că deocamdată nu avem nevoie de profesori de muzică."

„Nu vă putem lua în serios cererea până ce nu căpătați un pic de experiență."

„Nu acceptăm persoane sub vârsta de douăzeci și cinci de ani."

Jackie puse pe masă toate răspunsurile și le privi nemulțumită.

„Așadar încotro o iau acum?" se întrebă ea. Îi puse această întrebare unui prieten cu care slujea.

— Dacă crezi cu adevărat că asta vrea Dumnezeu să faci, păi treci la treabă, sună sfatul său. Cumpără-ți un bilet cu destinația cea mai îndepărtată pe care ți-o poți permite și coboară acolo unde îți spune Dumnezeu să cobori.

Jackie Pullinger a prins imediat ideea și așa a ajuns să debarce de pe un vas în Hong Kong pe la mijlocul anilor '60.

Întrucât își cheltuise aproape toți banii pe biletul de călătorie, Jackie a trebuit să-și găsească o slujbă imediat ce ajunse în Hong Kong. În scurt timp a început să predea muzica, nu cu normă întreagă, dar suficient cât să îi ajungă de chirie și de hrană.

„Ce vrei să fac aici?" Îl întreba pe Tatăl Ceresc în fiecare zi, în rugăciune.

— Vrei să vii în vizită la școala mea din Hak Nam? o întrebă o doamnă creștină, domnișoara Donnithorne.

Jackie fu de acord să meargă. Și chiar în timpul acelei vizite, descoperi răspunsul la rugăciunile ei.

— Hak Nam este denumirea chinezească pentru Orașul Împrejmuit de Ziduri, îi explică ghidul ei, mergând alături. Este zona cea mai săracă și mai cunoscută a Hong Kongului. Când ești la Hak Nam trebuie să fii cu ochii în patru.

Jackie și-a urmat prietena printr-o deschizătură îngustă dintre două magazine în Orașul Împrejmuit de Ziduri. Ce a frapat-o prima dată a fost mirosul, apoi murdăria de sub picioare, întunericul, întrucât clădirile erau extrem de înghesuite unele în altele, și în cele din urmă, apa. Oare apă să fi fost?

— Trebuie să fii atentă și în sus, spuse domnișoara Donnithorne, aplecându-se pentru a trece pe sub golul din zidărie unde trebuia să fie o ușă. Gunoiul se aruncă pur și simplu de la fereastră pe stradă, pe unde trec oamenii.

Jackie își trecu mâna prin păr, după care se uită la mână. Nu era apă, iar judecând după mirosul și culoarea lichidului, socoti că cel mai bine era nici să nu se gândească ce era.

Un băiețel de vreo doisprezece ani se izbi de Jackie în timp ce mergea clătinându-se pe stradă.

— Sărmanul băiat, spuse profesoara. Odinioară venea la mine la școală, iar acum nici măcar nu mă mai recunoaște. A înghițit la droguri cu duiumul, așa cum face mereu.

— Și uită-te la ea, spuse bătrânica, arătând cu degetul spre o fetiță ce nu avea mai mult de opt ani. Face lucrul acesta pe puțin optsprezece ore pe zi. Dacă adoarme, o înghiontește careva să se trezească și o pune la treabă.

Îi luă câteva minute până ce Jackie își acomodă vederea la întunericul în care stătea fetița. Înfigea petale de plastic roșu pe niște vrejuri de sârmă verde. Avea lângă ea un munte de petale mai mare decât ea însăși, iar în cealaltă parte era un morman de flori terminate. Degetele fetiței se mișcau repede, însă ochii îi erau neclintiți în cap. Privea fix înainte, lipsită de orice expresie.

— De ce nu e la școală? întrebă Jackie.

Bătrânica îi explică:

— În unele comunități chinezești, printre care și acest oraș, părinții chinezi consideră că pruncii lor trebuie să se revanșeze față de părinții lor pentru toate cheltuielile ce le-au suportat pentru ei. Acea fetiță lucrează pentru a plăti înapoi banii cheltuiți pe hrana și hainele ce i-au fost cumpărate de când s-a născut.

Jackie se uită la acea copilă și se întrebă ce preț cereau părinții pentru zdrențele pe care le purta fata.

Curând Jackie avea să-și dea seama că Dumnezeu dorea ca ea să-și desfășoare activitatea în Orașul Împrejmuit de Ziduri.

Când domnișoara Donnithorne a întrebat-o dacă voia să predea la școala ei, Jackie acceptă fără să stea pe gânduri. Duminica, tânăra misionară apăsa cu un zel de neoprit pedalele unui vechi armoniu la care cânta în timpul serviciului divin, ce se ținea în incinta școlii.

— Eu cred că Dumnezeu dorește să înființez un club pentru tineret aici, îi mărturisi Jackie domnișoarei Donnithorne la puțină vreme după aceea.

Bătrânica, a cărei inimă era plină de iubire față de locuitorii din Hak Num, nu își mai încăpea în piele de bucurie.

„Oare aceasta să fie persoana trimisă de Dumnezeu pentru a aduce o schimbare aici?" se întreba ea.

Încăperea era nemobilată. Nu avea decât o masă de tenis veche, popice, câteva jocuri pe planșete, o tablă de aruncat cu săgeți la țintă pe perete și un raft cu cărți creștine.

— Ce se întâmplă aici? întrebară doi băieți, dând buzna pe ușă.

— Am înființat un club pentru tineret, anunță Jackie.

Unul din ei rânji batjocoritor.

— Și tu cu ce te alegi din toată afacerea asta?

Ea clătină din cap.

— Absolut nimic.

— Cu care bandă te-ai asociat? întrebă celălalt băiat.

Tot ce mișca în Orașul Împrejmuit de Ziduri se învârtea în jurul uneia dintre cele trei bande faimoase ale mafiei chinezești care făcuseră un acord între ele.

— Nu e vorba de nicio bandă, le spuse Jackie.

— Prea bine, mormăi primul băiat, ridicând o paletă de tenis în timp ce vorbea.

Curând jocul începu și, ca atrași de magnet, intrară și alți băieți să privească meciul.

— Îți mulțumesc, Doamne! se rugă Jackie în acea seară. Clubul pentru tineret a început să fie frecventat!

Însă asta nu era o treabă ușoară. Cei din Orașul Împrejmuit de Ziduri nu aveau încredere unii în alții. Fiecare dintre cele trei bande mafiote din alianță le bănuia pe celelalte două că ar sprijini clubul. Dependenții de droguri numai necazuri făceau, s-au iscat

bătăi, au avut loc crime prin împrejurimi, iar singurii care puteau menține pacea sub o formă sau alta erau cei din bandele aliate. Poliția nu ar fi rezistat nici măcar un sfert de oră în Hak Nam.

Când poliția a încercat să intervină, nu au făcut decât să aresteze oameni, pe care apoi i-au „încălțat" cu diverse infracțiuni. Cu cât cunoșteau mai bine înfățișarea cuiva, cu atât creștea probabilitatea de a aresta persoana respectivă, chiar dacă nu se făcea vinovată de vreo infracțiune. Aveau mereu infracțiuni la care nu se găsea făptașul.

Orașul era condus de banda care deținea supremația la un moment dat. Însă în acel loc rău famat se întâmplau și lucruri bune.

Un băiat, numai piele și os, venea pe la club în mod constant. Era implicat în războiul dintre bande, juca jocuri de noroc și se droga.

— Isus te iubește, îi spuse Jackie într-o seară.

El nici nu catadicsi să se uite spre ea.

— Mda, cum să nu! făcu el, nevenindu-i a crede că vreo persoană de pe fața pământului l-ar putea iubi.

— Isus, când a trăit pe pământ, a petrecut multă vreme pe străzi cu oameni ca tine. Nu a stat comod în biserici, așteptându-i pe cei buni să intre.

Băiatul deveni brusc interesat.

Jackie îi povesti despre Domnul, despre faptul că El îi iubea atât de mult pe cei răi, încât a murit pentru ei, oferindu-le o cale de a ajunge în cer.

Deodată, auzi lângă ea un smiorcăit înfundat. Când Jackie se întoarse să se uite, băiatul se ruga și plângea, cerându-I iertare lui Isus. Când deschise ochii, aceștia erau plini de lacrimi,

dar erau foarte frumoși. Pentru prima dată în viața sa acel băiat era cu adevărat fericit.

După ce lucrase câțiva ani buni în Orașul Împrejmuit de Ziduri, Jackie Pullinger i-a scris o scrisoare unei prietene de la Colegiul Regal de Muzică, povestindu-i despre lucrarea pe care o desfășura.

„A început sub forma unui club de tineret, însă nu a rămas numai atât. Acum avem patru case unde pot fi găzduiți tineri. Foarte mulți dintre ei au fost alungați de acasă. La unii acasă se consumau droguri, așa că mai bine că au plecat de acasă.

Acolo găzduim și fete care au născut. Mulți dintre oaspeții noștri sunt dependenți de droguri și au un cazier impresionant. Unii dintre ei au fugit de acasă pentru că erau supuși la tot felul de cruzimi. Dar avem și câteva persoane în vârstă. La început nu am vrut acest lucru, dar aveam să constat că a fost o idee bună.

Pentru că nu pot fi în mai multe locuri deodată, am persoane care mă ajută la lucru. Și înainte să-mi răspunzi la scrisoare ca să mă cicălești, da! tot mai cânt la oboi! Nu mi-ar plăcea să mă despart de el."

Maria era o tânără adolescentă când a întâlnit-o Jackie. Fusese crescută într-o familie care o trata groaznic, iar când nu a mai suportat, a fugit din Orașul Împrejmuit de Ziduri și și-a găsit de lucru în altă parte a Hong Kongului. Jackie nu a uitat-o pe fată și nu a încetat să se roage pentru ea. Într-o bună zi, s-au întâlnit din nou.

— Sunt băgată până peste cap în datorii, mărturisi Maria. Lucrez într-o sală de bal. Ca să arăt bine, patronul mi-a dat diverse rochii să le port la lucru, iar acum mă obligă să le plătesc. Sunt sclava lui până ce plătesc, iar eu nu am nicio para chioară.

Fata începu să plângă.

— Dar banii pe care îi câștigi la lucru? întrebă Jackie.

— Nu vrea să-mi dea nimic până ce nu voi fi achitat rochiile, scânci ea.

Cu trecerea lunilor, situația Mariei devenea din ce în ce mai dificilă.

„Ce pot să fac pentru ea?" se ruga Jackie în repetate rânduri.

Apoi își dădu seama care era răspunsul la rugăciunile ei. Luându-și oboiul din cutie, mai cântă la el pentru ultima oară. Banii pe care îi primi pe el echivalau exact suma de bani de care avea nevoie Maria pentru a-și plăti datoria și scăpa de sclavia acelui om rău.

Când Jackie Pullinger era micuță, credea despre câmpul de misiune că era un imens câmp verde cu o cabană din chirpici în mijloc.

După cum avea să se dovedească, câmpul ei de misiune a fost foarte diferit. Era o mahala fără legi din buricul Hong Kongului. Nici vorbă de câmp, darmite iarbă. Doar mocirlă, mirosuri, bande, droguri, sărăcie și furturi. Dar mai era și iubire.

Prin Jackie, mulți locuitori ai Orașului Împrejmuit de Ziduri au ajuns să-L cunoască pe Isus și s-au simțit iubiți pentru prima oară în viața lor.

Repere culturale: *Spațiul cosmic*

În timp ce Jackie Pullinger debarca de pe vas în Hong Kong, omenirea se străduia să călătorească și mai departe... voia să ajungă pe lună!

Un rus, Iuri Gagarin, a fost primul om care a zburat în spațiu, când a părăsit pământul în aprilie 1961.

Apoi, după mai multe zboruri îndrăznețe în jurul pământului, un astronaut american, Neil Armstrong, a devenit primul om care a pus piciorul pe suprafața uscată și plină de praf a lunii în data de 20 iulie 1969.

Idee principală: Jackie era dispusă să meargă oriunde pentru Dumnezeu, chiar și în Orașul Împrejmuit de Ziduri. A fost, de asemenea, dispusă să renunțe la un obiect drag sufletului ei (oboiul) pentru a arăta oricui era necăjit iubirea lui Dumnezeu.

Învață de la Jackie să fii gata să mergi oriunde, să faci orice și să renunți la orice de dragul lui Dumnezeu.

Meditează: Fă o listă cu primele zece lucruri la care ții cel mai mult. Când te uiți la listă, s-ar putea să ai sentimentul că nu-ți imaginezi viața fără cele zece comori ale tale.

Și cu Isus cum rămâne? Cât de mult înseamnă El pentru tine? Începe să pui preț pe Isus. Gândește-te numai la câte a făcut El pentru tine!

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru tot. Îți mulțumesc pentru toate lucrurile speciale pe care mi le-ai dat. Dar mai presus de toate, Îți mulțumesc pentru că mă iubești atât de mult încât ai murit pentru mine. Ajută-mă să nu iubesc nimic altceva mai mult decât pe Tine. Amin.

Evelyn Brand

— Aveți încă o fetiță superbă, o anunță asistenta medicală pe doamna Harris. Ce familie! Închipuiți-vă, nouă copii!

Doamna Harris își strânse la piept fetița nou-născută și îi zâmbi soțului ei.

— Ați ales deja un nume? întrebă asistenta medicală.

Fără a-și dezlipi ochii de la micuța ei, doamna Harris răspunse:

— Se va numi Evelyn Constance.

— Foarte frumos nume, încuviință asistenta. Și pe sora mea o cheamă Evelyn, iar noi toți o alintăm Evie.

— Vrei să fii și tu alintată Evie? o întrebă doamna Harris pe micuță.

Era în anul 1879. Prin 1880, deja toată lumea o striga Evie.

Evie nu crescuse foarte mult și se născuseră deja alți doi copii în familia Harris. Cu toții, nouă fete și doi băieți, avură parte de o copilărie minunată într-un loc cum nu se putea mai frumos.

— Hai să ne întrecem până la seră! se auzea adesea vara.

Iar când ieșeau din seră pentru a trece la alt joc, aveau adesea buzele roșii, întrucât în seră erau struguri pe butucii de viță-de-vie.

În fiecare vară grădinarul planta dovlecei, iar copiii priveau uluiți cum pe zi ce trecea creșteau din ce în ce mai mari. Uneori cei mai micuți dintre frați nu reușeau să desfacă brațele suficient de larg ca să arate cât de mari erau dovlecii!

— Numărați până la douăzeci, după care porniți să ne căutați.

Însă nu era mereu ușor să-i găsești pe toți copiii împrăștiați printre tufișurile de agrișe și coacăze negre, tupilați în spatele mănunchiurilor de rabarbură și ferigă înaltă, unde frunzele uriașe erau numai bune de ascunzători.

Viața copiilor familiei Harris nu consta doar din joacă, mai aveau de făcut și teme pentru școală, trebuiau să meargă la biserică și la școala duminicală și trebuiau să participe la activități de ajutorare a săracilor. Cu toate că familia era înstărită, copiii știau foarte multe lucruri despre săraci. Mama și tatăl lor se asigurau de acest lucru.

— Ați golit buzunarul de mărunțiș în cutia pentru misionari? erau întrebați copiii duminica.

— De ce punem bani în cutie? întrebau uneori frățiorii cei mai mici.

Mama era mereu gata să le explice.

— Săracii din țări cum ar fi India nu-L cunosc pe Isus, iar noi colectăm bănuți pentru a le spune despre El.

Aceasta li se părea copiilor familiei Harris a fi o idee foarte ciudată. Nici măcar în coșmarurile cele mai urâte nu puteau concepe ca cineva să nu fi auzit despre Isus. Păi nu citea orice tată povești din Biblie? Nu orice mamă își învăța copiii cum să se roage? După ce au crescut suficient cât să înțeleagă,

au descoperit că până și în Londra, nu departe de locuința lor, existau oameni care nu auziseră de Isus.

Una dintre surorile mai mari ale lui Evie s-a căsătorit și a plecat în Australia. Lui Evie i-a fost tare dor de Florrie, dar, când aceasta și-a adus fetița nou-născută să stea un timp împreună cu ei, nu mai putea de bucurie. A fost încă și mai încântată când tatăl lor a sugerat ca ea să o însoțească pe Florrie în Australia pentru a-i ține de urât. Călătoria i-a părut lui Evie minunată, ca de altfel și perioada petrecută acolo. Însă ceea ce i-a schimbat viața a fost călătoria de întoarcere spre casă, când Evie a cunoscut un misionar pe acel vas, iar Dumnezeu a început să o cheme și pe ea să lucreze în misiune.

La foarte puțină vreme după ce s-a întors în Anglia, Evie a auzit un misionar vorbind despre lucrarea sa din sudul Indiei. Jesse Brand, un tânăr venit acasă în permisie, povestea despre sărăcia oamenilor de acolo, despre bolile și foametea, mizeria și insectele târâtoare de acolo. Inima lui Evie părea că o ia la galop.

„Oare aș putea să merg acolo?" se întrebă ea. „Oare asta era destinația pe care o voia Dumnezeu pentru ea?"

Când domnul Brand s-a întors în casa ei la ceai ea a fost prea timidă ca să-i sugereze să o ia și pe ea în India. Însă știa în sinea ei că într-o bună zi avea să ajungă acolo. Iar acea zi a venit foarte curând pentru că Evie, când își punea ceva în minte, acționa biruind orice obstacol.

— Ce zgomot! spuse ea când ajunse în India și se întâlni cu familia de misionari care au întâmpinat-o în Madras.

Soția râse.

— E un amestec de zdrăngănit de roți de căruță, bătăi de tobe, ciori care croncănesc, cerșetori ce își cerșesc pâinea și bărbați care strigă în gura mare ce marfă au de vânzare.

— Dacă te întrebi cumva a ce miroase, e la fel, un amestec de lemn de santal, transpirație, iasomie, balegă de vacă, fum și mâncare.

Evie se străduia să rețină toate informațiile.

„Ce lume diferită față de cea de acasă", se minună ea.

Însă nu era vreme de pierdut. Avea de învățat limba și avea multă treabă de făcut. Foarte curând a început să viziteze casele din Zenana împreună cu femeile de la studiul biblic, iar restul timpului îl petrecea învățând sârguincios limba. Spre marea ei surprindere, Jesse Brand se afla în Madras în momentul sosirii ei. Nimeni nu a fost luat prin surprindere când cei doi tineri au început să se îndrăgostească.

În 1913, Jesse și Evie s-au căsătorit și s-au stabilit în regiunea deluroasă a țării, printre băștinașii vorbitori ai dialectului Tamil.

— Îmi place tare mult să călătoresc pe aceste frumoase meleaguri, îi spuse Evie proaspătului ei soț, pe când urcau în șa ca să facă o călătorie de trei zile prin mai multe sate. În timp ce Jesse îi îngrijea pe bolnavi, ea aduna femeile în jurul ei și le povestea în cuvinte simple vestea cea bună a Bibliei.

La doar un an după ce s-au căsătorit, s-a născut fiul lor, Paul. Aceasta a implicat câteva schimbări în locuința lor. Jesse a hotărât că acoperișul, ce consta dintr-un strat gros de paie, care adăpostea șobolani, șerpi și alte animăluțe trebuia îndepărtat și înlocuit cu fier canelat. Era o mare îmbunătățire,

cu excepția sezonului ploilor musonice, când suna ca o întreagă orchestră de tobe!

Jesse a ajuns renumit pentru iscusința lui medicală, deși nu făcuse decât un singur an de facultate de medicină. Uneori Evie aproape că leșina de groază când vedea în ce hal ajungeau pacienții la ei acasă. Arătau mai mult morți decât vii. Jesse nu comenta nimic, ci făcea doar ceea ce ținea de el și, în rest, se ruga ca Dumnezeu să dea vindecare.

Paul era în culmea fericirii când s-a născut surioara sa, Connie. Acum familia Brand era completă. Faptul că aveau doi copii nu-i oprea pe Jesse și pe Evie să călătorească. Lăsându-i pe Paul și Connie în grija unor creștini care s-au oferit să-i ajute, mergeau din sat în sat ca și înainte, având grijă de cei bolnavi, gătind oale întregi de orez zemos pentru cei ce erau prea bolnavi ca să poată mânca altceva și vorbindu-le tuturor celor pe care-i întâlneau, în drumul lor, despre Domnul Isus Cristos.

Evie s-a trezit cu o slujbă în plus. Între timp, până în anul 1920, s-au mai alăturat familiei încă patru copii. Erau copilași indieni care aveau nevoie de adăpost, iar casa familiei Brand era mereu deschisă pentru ei. Însă preocuparea cea mai mare a lui Evie erau copiii ei, întrucât știa că atunci când familia avea să se întoarcă în Anglia, în concediu, Paul și Connie urmau să rămână în grija familiei ei.

— Stând acolo și privindu-i cum îmi fac cu mâna în semn de rămas-bun, mărturisi Evie mai târziu, ceva s-a frânt în inima mea. În prima parte a călătoriei de întoarcere cu vasul spre India, Evie se tot gândea la copiii ei, dorindu-și mult să fie

și ei cu ea. Însă, când pe Marea Mediterană s-a iscat o furtună năprasnică, s-a bucurat că erau acasă, în siguranță, în Anglia.

— O să vă scriem în fiecare zi, le promisese Jesse copiilor. Și s-au ținut de cuvânt. În fiecare seară atât Evie, cât și Jesse scriau amândoi câte o parte din scrisoare, iar când se făcea o scrisoare destul de lungă, o expediau spre casă. Paul și Connie se pricepeau și ei la scris scrisori.

Din păcate, de la tatăl lor nu avea să le mai rămână altceva decât scrisorile. Jesse a murit din cauza febrei în 1929, la vârsta de doar patruzeci și patru de ani. Copiii au primit acea veste printr-o scrisoare sfâșietoare.

Evie muncea cât doi, după moartea lui Jesse. Așa își umplea ea golul rămas în urma morții lui. Vizita casele unde se aflau misiunile din sate și a deschis câte un dispensar în fiecare sat. Inspecta școlile, ținea cuvântări, organiza întâlniri de rugăciune, ținea contabilitatea și avea grijă de Casa Copiilor. Călărind calul lui Jesse, un animal nu prea blând, străbătea cu mare băgare de seamă cărările spre satele îndepărtate. Însă ajutorul era pe drum. Ruth, nepoata ei, care era și medic, sosise din Anglia și a început să facă tot ce putea pentru a o ajuta pe Evie în lucrare. Cele două femei se înțelegeau tare bine atât la lucru, cât și acasă. Evie a fost deosebit de recunoscătoare pentru prezența nepoatei sale când a venit vorba să plece din nou acasă în concediu. Îi venea tare greu să dea ochii cu Paul și Connie în Anglia dacă nu era Jesse cu ea.

Lui Evie, copiii i se păreau mari deja. Între timp deveniseră adolescenți. Însă, oricât de mult își iubeau mama, tot erau câteva chestiuni la care nu puteau deloc să cadă de acord cu ea.

— Rochia aceea e INACCEPTABILĂ! se plânse Connie. Parcă e de pe arca lui Noe!

Maică-sa se încruntă.

— Da' de unde! A fost rochia mea cea mai bună înainte de a pleca spre India și e încă bună de purtat.

— Au să râdă oamenii de tine, se tângui Connie, aproape dând în plâns.

Mătușa lui Connie interveni ca să salveze situația.

— Uite, ia-o pe asta, insistă ea, dându-i sorei sale o rochie de-a ei mai modernă. Văzând cât de hotărâte erau amândouă, Evie acceptă.

Înainte de a se întoarce în India, Evie era convinsă că copiii ei Îl iubeau pe Isus din inimă. Acel lucru i-a dat puterea să-și ia rămas-bun. Indiferent de ce avea să i se întâmple vreunuia dintre ei, era convinsă că aveau să se întâlnească din nou în cer.

După ce a ajuns înapoi în India, lui Evie i s-a trasat sarcina de a supraveghea un grup de studiu biblic pentru femei. „Gata, e timpul să plec", spunea în fiecare după-amiază, chiar și atunci când temperatura depășea 43 de grade. „Merg cu ricșa dacă trebuie să ajung prin apropiere", le scria ea lui Paul și Connie, „și iau autobuzul dacă am de parcurs distanțe mai mari. Însă autobuzele sunt foarte aglomerate și, când ajung la destinație, mă simt stoarsă ca o lămâie!" Îi plăceau și trenurile, chiar dacă erau pline de gândaci de bucătărie!

În timp ce frontul se muta spre sudul Indiei, Evie se gândea mereu la bombele care cădeau în Londra, unde locuiau Connie și Paul. Paul aproape că terminase facultatea de medicină

și, întrucât spera să lucreze ca medic în India, mama lui s-a interesat de câteva posibile posturi. În 1947, Paul a sosit în țara unde se născuse, aducând-o cu el și pe soția sa.

— Dacă crede cineva că o să mă pensionez și-o să mă las pe mâna cuiva, îi spunea Evie unei prietene, se înșală amarnic. Am planuri.

Ochii îi scânteiau, iar prietena sa a ghicit despre ce fel de planuri era vorba.

— Mă întorc în regiunea deluroasă. Voi locui într-o cocioabă făcută de băștinași din bambus împletit, acoperită cu noroi și spoită cu var. Va avea un acoperiș din stuf ca toate bordeiele din sat. Și voi fi fericită acolo, lucrând ca misionară atât cât mă vor ține puterile.

Evie Brand n-a cunoscut ce înseamnă pensionarea. Nici bine nu s-a instalat în căsuța ei din sat, că a și adunat o familie de copii în jurul ei. Unii dintre ei erau bolnavi, iar ea s-a îngrijit de ei, alții erau nedoriți de familiile lor, dar totdeauna doriți de Evie.

În 1952, la cei peste șaptezeci de ani ai săi, bunicuța Brand, după cum i se spunea pe atunci, a fost cărată într-un „dholi" (scaun) prevăzut cu bare laterale, pe o pantă abruptă, când unul dintre cei ce o cărau a căzut. Din cauza zdruncinăturii, a fost proiectată în față, unde a căzut și s-a lovit cu capul de o piatră.

— Trebuie să ne întoarcem să căutăm ajutor, deciseră cei care o însoțeau.

— Ba nu, insistă bunicuța Brand, în ciuda durerii pe care încerca să o ascundă. Mergem mai departe.

Au urmat câțiva kilometri parcurși în „dholi", apoi o călătorie de sute de kilometri cu un tren șubred, iar în ultima parte a drumului, au călătorit cu un autobuz în care era extrem de cald

și incomod. La spitalul din Vellore s-a prezentat o bătrânică în stare foarte gravă, având dureri mari. Cu toate că a durat mult până s-a refăcut, lucrarea de misiune a bunicuței Brand nu se termina acolo. De-a lungul anilor ce au urmat a văzut mulți oameni care s-au încrezut în Isus după ce le-a povestit despre El.

— Merită toată osteneala când vezi așa ceva, îi spuse ea lui Paul. Merită tot lucrul și durerea dacă ei ajung să creadă în Isus.

Paul știa prea bine ce voia să spună cu asta. Și el avea același sentiment.

În 1959, când bunicuța Brand avea aproape optzeci de ani, i s-a împlinit un vis pe care îl nutrise o lungă bucată de vreme. Connie, care locuia în Africa, a putut să vină în India să-și viziteze mama. Având-și ambii copii lângă ea, bunicuța Brand era fericită. Locuitorii din ținutul deluros, unde Connie și Paul se născuseră, au organizat o mare sărbătoare în cinstea lor, de bun venit acasă.

Repere culturale: *Mirosul*

Când a ajuns în India, Evie a observat imediat mirosurile diferite. Simțul mirosului nostru este controlat de două arii mici, cu celule nervoase, aflate chiar în vârful nasului. Oamenii au un simț al mirosului mult mai puțin dezvoltat decât animalele, care au nevoie de el pentru a vâna prada sau pentru a fi avertizate de prezența dușmanilor. De asemenea, simțul mirosului obosește repede. Ai observat că dacă miroși un parfum discret, după câteva minute nu îl mai simți deloc?

Idee principală: Evie și-a început viața într-o familie înstărită din Anglia și a sfârșit-o într-o colibă din India, asta datorită dragostei ei profunde față de Isus și pentru poporul indian care avea atâta nevoie de Isus. Învață de la Evie despre dragostea ei pentru Isus care a inspirat-o să ducă mesajul de iubire și celorlalți.

Meditează: Evie a dus mesajul lui Isus poporului indian, dar ți-a trecut prin minte că poți fi misionară pentru Isus chiar acolo unde te afli? Locuitorii din orașul tău au nevoie și ei de Isus, prin urmare, caută permanent metode prin care Îl poți vesti pe Isus.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru cei care mi-au povestit pentru prima dată despre Tine. Ajută-mă să Te iubesc atât de mult, încât să fiu gata să Te vestesc celorlalți. Dă-mi curajul de a vorbi despre Tine ori de câte ori am ocazia. Amin.

Tumbleweed mergea la trap prin iarba înaltă, ajungând la un moment dat în câmpia întinsă.

Joni, care avea unsprezece ani şi călărea de când putuse să stea în şa, îşi îndemnă calul să pornească în galop, străbătând câmpia într-o clipită. Cu o smucitură de hăţuri liniştì iapa, oprind-o pe loc, când ajunseră lângă micuţul grup de pe coama dealului.

— Ne pierduserăm orice speranţă că mai vii, dar am hotărât să te mai aşteptăm, totuşi, încă un pic, îi strigă una dintre surorile lui Joni

Cele patru surori Eareckson porniră la trap ca să se bucure de ieşirea în aer liber.

— Cred că acesta e cel mai frumos loc din toată America, spuse Kathy.

Joni încuviinţă:

— Nu mi-ar plăcea deloc să locuiesc la oraş.

— Îmi convine de minune că locuim la 20 de kilometri de agitaţia oraşului, cu toate că îmi place când ne ia mama să colindăm magazinele.

Celelalte trei începură să râdă.

— Păi din cauză că îţi place să te uiţi la rochiile de mireasă. Oare de ce? spuse Joni în numele tuturor surorilor sale.

În ultima vreme sora lor mai mare era preocupată foarte mult de tot ce ţinea de nunţi, asta de când întâlnise un anumit tânăr chipeş.

După ieşirea în aer liber, cele patru surori hotărâră să se întoarcă în galop acasă, la fermă. Ca de obicei, cea mai mare le lăsă pe cele mai mici să pornească primele, ca să poată să le supravegheze din spate.

„Măi să fie!" se gândea ea pe când privea în faţă. „Joni e culmea! L-a pus pe Tumbleweed să sară peste garduri." Îmboldind calul să meargă mai repede, o ajunse din urmă pe sora ei mai mică.

— Ai grijă! îi strigă ea pe când se apropia. Să nu cazi!

Joni râse şi lăsă calul la trap.

— Nu mi-ar face Tumbleweed una ca asta.

— Nu iei nimic în serios, spuse fata cea mai mare.

— Păi din cauză că nu am parte niciodată de accidente, râse Joni, dând din nou pinteni lui Tumbleweed ca să pornească la galop.

Sora ei zâmbi şi clătină din cap.

După patru ani, când Joni avea cincisprezece ani, a început să reflecteze serios. Într-o tabără creştină, a început să conştientizeze ce făcuse Domnul Isus când a murit pe cruce. Înainte crezuse fără să se gândească. A fost cuprinsă de o mare bucurie când şi-a dat seama că Isus o iubea pe ea, Joni Eareckson, atât de mult, încât a murit pentru a o mântui pe ea

de păcate. Părinții ei s-au bucurat nespus când le-a spus că devenise creștină, întrucât ei se rugaseră pentru fiicele lor încă dinainte de nașterea lor.

— E o zi superbă! spuse Kathy, lungindu-se pe nisip.

Prietenul lor, Butch, aruncă o minge de plajă în direcția lor.

— O să se joace Joni cu tine, căscă Kathy. Eu sunt prea ocupată să mă relaxez.

Joni și Butch aruncau mingea de la unul la altul, râzând când se ducea prea departe și fugind după ea să o aducă. Însă soarele era arzător și nu trecu mult până ce se prăbușiră rupți de oboseală alături de Kathy.

— Ce-ar fi să înotăm? sugeră Butch. Se uită spre Joni și îi făcu cu ochiul. După care o apucă pe Kathy de o mână, Joni, de cealaltă și o târâră pe fată în mare. Alergau cu toții prin valurile ce erau din ce în ce mai mari și înotau înapoi spre țărm.

— Vreți să vedeți o scufundare de milioane? întrebă Joni.

Ceilalți doi dădură afirmativ din cap și așteptară. Era fantastic să o vezi pe Joni scufundându-se!

Echilibrându-se pentru scufundare, Joni respiră adânc și sări. Alunecă în apa caldă și mătăsoasă, făcând o curbă plină de grație și...

Butch și Kathy așteptară să vadă curba luând-o în sus și pe Joni ridicându-se, împroșcând diamante de apă în lumina soarelui.

— Joni! țipă Kathy, simțind instinctiv că ceva nu era în ordine. Alergă spre locul unde sora sa trebuia să iasă la suprafață. Butch o urmă în goană, plescăind apa.

Panica o cuprinse pe Joni când nu se ridică... când nu putu să se ridice. Nu putea să se miște... nu putea să respire. Mintea îi paralizase de spaimă. Plămânii ei cereau cu disperare aer. Și totuși nu se putea ridica. Trupul și mintea ei țipau după ajutor... însă în capul ei domneau doar o nemișcare și un zgomot asurzitor ce nu își aveau locul.

Trecu un val, care o înălță nițel de pe fundul mării spre suprafață.

„Joni!" auzi ea ecoul strigătelor lui Kathy. După care simți niște brațe puternice cuprinzând-o: erau brațele lui Kathy. Joni văzu ochii surorii sale. Erau ieșiți din orbite de spaimă. Însă Joni îngheță de frică. Brațele lui Kathy o înconjurau, vedea acest lucru, dar nu simțea absolut nimic. Trupul ei era acolo? Nu știa. Cumva au reușit să ajungă la țărm.

— Simți asta? imploră Kathy, atingând piciorul surorii sale.

Joni scoase doar un „nu" pierit.

— Nici asta? își plimbă Kathy mâna mai sus.

— Nu.

Apoi răsufla ușurată. Joni simți ceva, când degetele tremurânde de frică ale surorii sale îi atinseră gâtul. Încercă să întindă mâna să o ia de mână pe Kathy, însă nu se întâmplă nimic, absolut nimic.

Frânele ambulanței scrâșniră când aceasta opri. Joni se trezi cu gâtul fixat cu un guler special, ridicată de către echipa de paramedici și pusă în ambulanță, după care, cu sirena urlând, procesiunea plecă încet de pe plajă spre spital. Kathy plângea înfundat, ținând strâns mâna surorii sale cu ambele mâini. Însă Joni nu primi nicio mângâiere prin această strânsoare,

fiindcă nu o simțea. Butch venea cu mașina în urma ambulanței. Se ruga în timp ce conducea. Kathy se ruga cu lacrimi lui Dumnezeu. Iar Joni, paralizată de la gât în jos la șaptesprezece ani, rosti singurele cuvinte care-i veneau în minte.

„Domnul e păstorul meu... Domnul e păstorul meu." Era 30 iunie 1967.

Lunile ce au urmat au fost groaznice. Joni a fost legată cu curele de un pat ce se rotea, învârtind-o ca pe un cârnat pe grătar ca să nu facă escare. În fiecare zi petrecea o parte din zi pe spate cu ochii la tavan, o altă parte din zi era așezată pe o parte sau alta, cu fața la perete, iar cealaltă parte din zi era suspendată de pat, privind la podea.

— Salutare, ce faci acolo sus? o salută Kathy, care se culcase pe podea sub sora ei pentru a o privi în ochi. N-o să cazi peste mine, nu?

Joni privi în jos. Încercă să-și stăpânească plânsul, dar nu se putu abține. O lacrimă se prelinse de pe fața ei și căzu pe fruntea surorii ei. Kathy se ridică și le șterse pe toate cele care au urmat. Îi șterse și nasul surorii ei.

— Nu ai cum să-ți imaginezi cum este, șopti Joni, după ce se opri din plâns. Să nu te poți șterge la nas sau să mergi la toaletă, nici măcar să nu știi când trebuie să mergi. Imaginează-ți cum e să trebuiască să fii hrănit, să trebuiască să fii spălat și alții să te spele pe dinți.

Kathy încercă să-și închipuie, însă mintea ei nu putu îndura groaznica imagine.

Joni citi groaza din ochii surorii sale.

— Lasă, zise. Nu încerca să-ți imaginezi. E prea dureros.

Odată cu trecerea lunilor, Joni devenea tot mai conștientă de ce se întâmpla în jurul ei, că și alți pacienți, la fel ca ea, își rupseseră gâtul. Uneori acest lucru era o mângâiere, însă în majoritatea cazurilor suferea și mai mult știind că și alți oameni erau la fel de neputincioși ca și ea. Părinții, surorile și prietenii au făcut tot ce se putea pentru a o ajuta, însă Joni a trebuit să facă față singură sentimentelor ce o încercau.

— Uneori îmi amintesc cum era când galopam pe Tumbleweed, îi povestea unei colege de școală. Aproape că simt vântul trecându-mi prin păr. Însă îmi amintesc după aceea că nu voi mai călări niciodată iapa mea cea castanie.

— Încearcă să nu te mai gândești dacă e atât de dureros, îi sugeră prietena ei.

Joni nu o lăsă să termine:

— Păi cum să nu mă gândesc! Doar asta mi-a mai rămas dintr-o viață normală, doar amintirile. Și, cum nu am ce să mai aștept de la viitor, nu pot decât să privesc în urmă!

După ce plecă prietena ei, Joni se rugă așa cum nu se mai rugase niciodată.

„Numai Tu mă înțelegi", Îi spuse ea Domnului. „Nu pot îndura fiecare zi decât cu ajutorul Tău. Și nu-mi pot imagina cum voi înfrunta viața."

După mulți ani, Joni făcu un calcul mental.

— Știi, tocmai mi-am dat seama de ceva, îi spuse soțului ei.

— Ia spune, zâmbi Ken Tada, soțul lui Joni.

— Am treizeci și patru de ani, începu ea. Am avut accidentul la șaptesprezece ani. Asta înseamnă că jumătate din viață am fost practic paralizată de la gât în jos.

— Și cum te simți gândindu-te la asta?

Joni se cufundă în gânduri o vreme.

— Cred că sunt recunoscătoare. După accident nici nu mă gândeam că aveam să mai trăiesc. Când mi-am dat seama că nu aveam să mor, nu am știut cum să fac față vieții. Am petrecut sute de ore meditând, continuă ea. Am crezut că voi fi nefolositoare și că îmi voi petrece toată viața într-un spital, că nu mă voi căsători, că nu voi mai călători și nici nu voi mai râde niciodată.

— Uite că te-ai înșelat. Mulțumește-I lui Dumnezeu pentru asta.

Joni încuviință din cap.

— Când eram copii cântam un cântecel. Ia să văd dacă mi-l amintesc să ți-l cânt.

Vocea melodioasă a lui Joni se auzi în liniștea serii.

Numără-ți binecuvântările,
Numește-le pe fiecare
Numără-ți binecuvântările,
Dumnezeu e mare.

Numără-ți binecuvântările,
Numește-le pe fiecare
Și vei fi surprins
Căci Domnul face lucru mare.

— Eu chiar că număr binecuvântările care mi s-au întâmplat, spuse ea. Chiar le număr.

Soțul lui Joni privi chipul soției sale scăldat în lumina soarelui ce apunea. Arăta minunat, așa cum ședea în scaunul cu rotile, cu ochii scânteind în timp ce vorbea.

— Vrei să auzi câteva dintre ele? întrebă ea oarecum timid.

— Desigur.

— Tu ești prima, îi spuse ea direct, cu un zâmbet, deși nu prea îmi dau seama de ce! A doua este această casă minunată. Sunt așa de recunoscătoare pentru ea. A treia minune e familia mea și toți ceilalți care dau o mână de ajutor ca să pot locui acasă, care scriu scrisori, spală, îmi aranjează părul, scriu după dictare textele ce vor deveni cărți, care aduc și duc diverse lucruri de care am nevoie.

— Sunt cam multe pentru o singură binecuvântare, râse soțul ei. Care e a patra?

Pe chipul lui Joni apăru o expresie gravă.

— Când zăceam în spital am crezut că nu voi mai putea lucra niciodată. Acum am de lucru de nu mai fac față. Nici n-am visat eu să devin autoare de talie mondială. E așa o mare binecuvântare să scriu despre ceea ce a făcut Dumnezeu în viața mea și să-i ajut prin asta pe cei care trec prin momente grele.

— Și numărul cinci?

— E talentul meu de a picta, dădu ea din cap în direcția șevaletului și a paletei cu acuarele. Nu m-am gândit că ar fi posibil să pictez ținând pensula în gură. Darămite să-mi treacă prin cap că oamenii chiar îmi vor cumpăra picturile! Nu încetez să mă minunez.

— Mai ai și alte binecuvântări pe care vrei să le împărtășești? o întrebă soțul lui Joni.

— Celălalt lucru care mă surprinde cu adevărat este cât de mult pot să călătoresc. Uită-te numai pe agenda mea pe luna în curs. Am mai multe programări de conferințe peste tot în statul nostru plus încă una în Washington. Luna viitoare merg în Anglia unde trebuie să particip la mai multe întâlniri. Asta e minunat. Și ce-i mai uimitor este faptul că nimeni nu ar fi auzit de mine dacă nu mi-aș fi rupt gâtul. Dumnezeu a scos atât de multe lucruri bune din acel accident groaznic.

— Vrei să mă duci până la șevalet, te rog? îl rugă Joni. Apusul acesta imploră să fie pictat.

După câteva minute, se cufundase în arta ei. Ținând coada pensulei în gură, Joni amestecă culorile cerului de seară pe paletă și, cu mișcări rapide și îndemânatice, le așternu pe hârtie. Din tablou păreau că se desprind niște crengi întunecate de copac, iar soțul ei care o privea cum lucrează aproape că simțea radiind de pe hârtie căldura strălucitoare a soarelui ce se pregătea să apună.

„Și dacă nu ai fi avut acel accident nu ne-am fi întâlnit", îi trecu prin minte lui Ken, cum stătea în picioare în spatele ei mângâindu-i ceafa, astfel încât ea să-i poată simți atingerea.

Repere culturale: *Pictura*

Primele picturi care sunt cunoscute au fost executate de artiștii din Epoca de Piatră. Aceste picturi au fost executate pe pereții peșterilor. Joni desenează și pictează minunat ținând pensula în gură. Și pictorii din Epoca de Piatră s-au folosit de gură atunci când pictau. Ei suflau culoarea pe pereți prin tuburi din os. Pentru a nu se scurge culoarea, puneau un fel de lipici pe perete. Până în 1400 d.H. frescele (pictura pe perete) și-a menținut un loc important în artă.

Idee principală: Dacă se uita înapoi, ar fi fost ușor pentru Joni să se concentreze pe ce ar fi putut fi. Însă în loc să facă astfel, și-a numărat binecuvântările, iar acel lucru i-a umplut inima de cântec. Învață de la Joni ce înseamnă să ai o inimă recunoscătoare chiar și atunci când lucrurile nu se întâmplă așa cum te-ai fi așteptat.

Meditează: De fiecare dată când ești ispitită să îți dorești ceva ce nu ai, fă o listă a binecuvântărilor pe care Dumnezeu ți le-a dat deja. Citește lista și vei fi „plăcut surprins de ceea ce a făcut Domnul"!

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc pentru tot ce mi-ai dat. Îmi pare rău pentru dățile când am fost îmbufnată și invidioasă pe ce au alții. Ajută-mă să fiu mulțumitoare. Îți mulțumesc în mod deosebit pentru darul mântuirii Tale. Amin.

Corrie ten Boom

Tatăl lui Corrie își puse lupa la ochi, ca să vadă mai bine cum funcționează componentele ceasului de mână. Luând o șurubelniță, reglă un șurub de dimensiunile unei gămălii de ac. Corrie îl privea cum lucrează. El se cufundase atât de mult în lucru, că uitase de prezența ei. Cu toate că avea numai șase anișori, Corrie învățase să stea foarte cuminte când tatăl ei lucra la ceasuri de mână sau la ceasuri de masă. Uneori Corrie se întreba oare ce avea să se întâmple dacă strănuta.

Dar chiar dacă simțea că o mănâncă nasul, reușea întotdeauna să se stăpânească.

— Vrei să te uiți cu lupa la componente? o întrebă tatăl ten Boom.

Corrie surâse.

— Da, cum să nu, spuse ea, cu toate că îi era foarte greu să țină lupa pe fețișoară. Trebuia să se schimonosească rău de tot ca să îi stea la ochi.

— Acelea sunt diamante, îi arătă tatăl ei. Poți să le numeri?

— Unu, doi, trei... patru... cinci! Al cui ceas e, tati? Doamna trebuie să fie tare bogată.

Domnul ten Boom zâmbi.

— Într-adevăr, e putred de bogată.

— Cred că eşti cel mai bun ceasornicar din Olanda, se bucură Corrie, dacă doamnele bogate îşi aduc ceasurile la tine. Îmi place tare mult să stau cu tine în magazin.

— Şi mie îmi place că stai aici cu mine, îi spuse tatăl ten Boom, pentru că nu scoţi o vorbuliţă.

Pe când Corrie creşcu mare, cel de-al Doilea Război Mondial era în toi. Avioanele englezeşti şi cele naziste atacau adesea în aer, chiar pe deasupra capetelor lor. Într-o noapte, când avioanele făceau atâta zgomot, încât Corrie şi sora ei, Betsie, nu reuşeau să adoarmă, au coborât scările în spirală ale ciudatei lor case olandeze ca să bea o ceaşcă de ceai împreună. Când Corrie ajunse înapoi, un fragment de explozibil zăcea pe perna ei.

— Dacă aş fi dormit, m-ar fi ucis, îi spuse surorii sale.

Betsie încuviinţă din cap.

— Sigur Dumnezeu te-a scăpat cu un motiv întemeiat, spuse ea.

Corrie, care Îl iubea din inimă pe Domnul Isus, fu de acord.

— Dar oare care o fi motivul? se întrebă ea. Tare aş vrea să ştiu.

Nu trecu mult până avea să afle.

După câteva luni de zile, într-o seară, familia ten Boom vorbea despre război, în timp ce îşi mâncau pâinea de secară cu brânză Gouda.

— Naziştii îi obligă pe toţi evreii să poarte o stea galbenă, Steaua lui David, spuse Betsie. Dar nu înţeleg de ce, nici în ruptul capului.

Pe chipul tatălui ten Boom apăru o expresie gravă.

— Nici eu, dar mă cuprinde teama de ei. Nimeni nu se apucă să marcheze oamenii așa degeaba.

Și avea dreptate. În săptămâna care a urmat, Corrie i-a auzit pe soldații naziști vorbind foarte urât cu niște băieți evrei, doar pentru că purtau stele galbene. După care s-a răspândit zvonul că bărbații evrei erau duși în lagăre. Dar ce era mai rău abia urma. Într-o zi, Corrie a văzut cum familii întregi de evrei au fost înghesuite într-un camion, după care au dispărut fără urmă. A știut în inima ei că nu mai aveau să se întoarcă acasă.

„Bunule Isus, pot să fac ceva cât de neînsemnat pentru acești sărmani oameni?" se rugă ea în seara aceea. Pe când Corrie stătea întinsă în pat, își aminti că și Isus era evreu, ceea ce o îmboldi și mai mult să vrea să-i ajute.

— Mi-a venit o idee, le spuse mama ten Boom fiicelor ei după ce văzuseră plecând încă un camion încărcat cu evrei. Casa noastră este un loc așa ciudat, cu scări în spirală, camere micuțe, mansarde și spații goale pe sub podea...

Nollie, cealaltă soră a lui Corrie, o întrerupse:

— Și eu mă gândeam la fel. Am putea să ascundem evrei aici!

Corrie și Betsie se uitară una la alta.

— E ca o crescătorie de iepuri de casă, spuse Betsie. Când eram mici ne jucam adesea de-a v-ați ascunselea și uneori dura o veșnicie să ne găsim unele pe altele!

Inima lui Corrie începu să bată cu putere. „Oare asta dorește Dumnezeu de la mine?" se întrebă ea.

Familia ten Boom începu să ticluiască tot felul de planuri. Au instalat un clopoțel la etaj astfel încât dacă vreun nazist intra în magazin cu intenția de a urca la etaj pentru a percheziționa

casa, oricine era în magazin să-şi poată avertiza familia şi orice evreu care era acolo. Ar fi avut exact două minute la dispoziţie pentru a dispărea într-una dintre multele ascunzători.

— Pe mine mă îngrijorează un lucru, spuse Nollie când pregătirile erau aproape gata. Oare copiii vor putea să rămână tăcuţi dacă sunt ascunşi pe sub scândurile podelei sau într-o mansardă? S-ar putea să le vină să strănute de la praf.

Pe feţele tuturor din încăpere apăruse o expresie de îngrijorare, numai pe faţa lui Corrie nu.

— Da, spuse ea ferm. Vor fi tăcuţi şi nu vor strănuta.

— Ce te face să fii atât de sigură? o întrebă Betsie.

— Când eram micuţe, le aminti Corrie surorilor ei, păstram o tăcere de mormânt când tata lucra la ceasuri. Când trebuia să strănut, mă stăpâneam. Iar pe atunci, nu era o chestiune de viaţă şi de moarte.

Mulţi evrei au fost salvaţi datorită familiei ten Boom, însă au trecut şi prin momente de frică de li se făcea pielea de găină. Într-o bună zi întreaga familie şi mai mulţi „oaspeţi" stăteau în jurul mesei din bucătărie, când un om care ştergea geamurile s-a suit pe scară şi a început să cureţe partea exterioară a ferestrelor! Unul dintre evrei veni imediat cu o idee.

— Începeţi să cântaţi „Mulţi ani trăiască!", şopti el, ca să se creadă că e vorba de o petrecere.

Zis şi făcut. I-au cântat cu toţii „Mulţi ani trăiască!" tatălui ten Boom şi nu au aflat niciodată dacă omul cu geamurile pur şi simplu greşise casa sau era vreun spion neamţ!

Însă, în cele din urmă, naziştii au descoperit „refugiul", iar membrii familiei ten Boom au fost arestaţi, despărţiţi şi băgaţi

la închisoare. A durat multă vreme până ce au primit vești unii de la alții, timp care părea o veșnicie. Într-o zi, Corrie a primit un mesaj codificat cum că toate ceasurile din dulapul ei erau în siguranță. A înțeles despre ce era vorba: evreii care erau ascunși în casa ei când se făcuse raidul scăpaseră teferi. Corrie nu mai putea de bucurie, revărsând un șuvoi de mulțumiri lui Dumnezeu. Însă următoarea veste pe care a primit-o i-a sfâșiat inima. Tata ten Boom murise.

— Hai, îmbrăcarea! Și strângeți-vă lucrurile! strigară gardienii într-o dimineață, când abia se revărsaseră zorii. Deținuții se uitară unii la alții, citindu-li-se în ochi un amestec de groază și speranță. Corrie începu să se roage în timp ce se străduia să se îmbrace cât mai repede.

Paznicii mânară puhoiul de deținuți în autobuze și microbuze care părăsiră închisoarea. Dar nu le luă mult să-și dea seama că nu aveau să fie eliberați și trimiși înapoi acasă. Autobuzele și microbuzele opriră lângă gară, iar captivii fură scoși afară ca animalele.

Și atunci, s-a întâmplat minunea! Corrie o zări în mulțime pe Betsie! Își croi drum spre sora ei, fără a atrage atenția gardienilor, și se prinseră strâns în brațe. Betsie abia o auzea pe Corrie din cauza gălăgiei din jur.

— Slavă Domnului! spunea ea. Domnul fie lăudat!

Când o locomotivă ce trăgea vagoane cu care se transportau vitele trase lângă peron, bărbați, femei și copii fură împinși în vagoane, până ce ajunseră să stea precum sardinele în conservă. Corrie și Betsie se ținură de braț ca să nu fie despărțite. Nu mai conteneau să vorbească despre cele întâmplate cât timp

fuseseră despărțite. Nici lacrimile nu lipsiră, mai ales când își aduseră aminte de tata ten Boom.

— Mergem spre Germania, strigă un bărbat, acoperind zgomotul. Trecem pe lângă casa mea, care e situată pe drumul spre Germania.

O femeie se auzi văcărindu-se:

— Oare ce ne vor face acolo? Ce le vor face copiilor noștri?

— Nimeni nu se mai întoarce înapoi din Germania, spuse o voce sumbră.

Și toată lumea credea că acesta era adevărul.

— Vreau la toaletă! plânse o voce de copilaș.

În vagon se lăsă brusc tăcerea.

Vocea unei mame înlăcrimate îi răspunse copilului:

— Va trebui să-ți dai drumul în pantaloni.

Și toți cei din vagon sperau că aveau să ajungă în Germania înainte ca și ei să aibă nevoie la toaletă și să trebuiască să-și dea drumul tot în pantaloni.

Corrie și Betsie fură duse la Ravensbruck, unul dintre faimoasele lagăre de concentrare ale lui Hitler. Acolo au fost tratate ca animalele. În fiecare zi trebuiau să defileze dezbrăcate în fața gardienilor, chiar și în zilele cele mai geroase. Gardienii de la Ravensbruck nu cunoșteau ce era mila.

— Nu-mi dau seama cam câți oameni sunt aici, îi spuse Corrie într-o zi surorii sale.

Nici Betsie nu știa să aproximeze.

— Dar un lucru știu cu siguranță, spuse ea. Cred că sunt câte zece șobolani de persoană.

— Și câte o sută de purici, adăugă sora ei.

— Îi mulțumesc Domnului pentru purici, spuse Betsie. În fiecare zi Îi mulțumesc Domnului pentru purici.

Corrie știa bine ce voia să spună. Gardienii naziști nu suportau puricii, iar când într-o baracă erau foarte mulți purici, se cam fereau să intre acolo.

— De ce nu ne-a îngăduit Dumnezeu să-i ajutăm mai departe pe evrei? se întrebă cu voce tare Corrie într-o bună zi.

— Pentru că aveam de lucru aici, treburi pe care nu le vom împlini dacă vom sta cu mâinile în sân, plângându-ne de milă.

Sora ei știa că era adevărat. Erau puține lucruri pe care le puteau face într-un lagăr de concentrare, însă într-un asemenea loc lucrurile mărunte însemnau foarte mult. Corrie și Betsie căutau modalități prin care să le ajute pe tovarășele lor de captivitate. E greu să ne imaginăm, dar chiar au încercat să sărbătorească zilele de naștere, mai ales pentru fetele tinere ce se aflau acolo. Aveau grijă de copiii bolnavi pentru a le oferi mamelor un răgaz de odihnă și făceau tot ce le stătea în puteri pentru cei care erau bolnavi și muribunzi. Exista iubire până și în Ravensbruck.

— Ce slabă ești, o căină Corrie pe sora ei pe la începutul iernii, și tremuri de frig.

— Nu prea vezi grași pe aici, spuse Betsie. Apoi zâmbi. Și ai face bine să chemi tehnicianul, căci se pare că s-a defectat centrala!

„Ce mai încearcă Betsie să facă haz de necaz", se gândea Corrie. „Chiar și aici. Chiar și acum. Chiar dacă e foarte bolnavă."

Pe Betsie o luă un acces de tuse. Însă nimeni, afară de Corrie, nu observă acest lucru, întrucât tusea era la ordinea zilei în baracă.

Atât timp cât își mai putea găsi vreo fărâmă de putere, Betsie ținea studii biblice și conducea grupuri mici de rugăciune.

— Măcar atât putem face ca să dăm o mână de ajutor, îi spunea adesea surorii ei. Nu se știe când ne va suna ceasul oricăreia dintre noi, așa că trebuie să fim pregătite pentru moarte.

Uneori Corrie se ruga ca Betsie să se însănătoșească, însă alteori se ruga ca sora ei să moară și să plece din acel loc groaznic în cerul plin de frumusețe și splendoare. Asta s-a și întâmplat. Betsie nu s-a mai făcut bine. Isus a luat-o la Sine, acasă.

La puțină vreme după moartea lui Betsie, Corrie a fost eliberată din lagărul de concentrare. Înainte de a pleca, a trebuit să semneze o declarație cum că fusese bine tratată acolo și că era sănătoasă tun. Însă Corrie era atât de bolnavă, încât a fost dusă direct la spital. Pe când era acolo, s-a privit în oglindă și nici ea nu se mai recunoștea. Timpul a trecut, iar ea s-a recuperat suficient de mult încât să plece acasă.

„Mai ai ceva de lucru pentru mine?" Îl întreba adesea pe Dumnezeu în rugăciune. Iar El avea. Corrie a deschis o casă în Olanda unde au venit alte victime ale războiului în căutare de ajutor și de liniște.

Într-o bună zi, la multă vreme după aceea, s-a apropiat de ea un bărbat, după un serviciu divin. Fusese gardian la Ravensbruck.

— Nu-i așa că e minunat că Isus mi-a spălat păcatele? spuse el, întinzând spre ea mâna pentru a o strânge pe a ei.

În mintea lui Corrie năpădiră o groază de amintiri. Oare el o forțase să defileze dezbrăcată? El râsese de sărmana Betsie când tușea de-și scuipa plămânii? Preț de un minut, fu incapabilă să-și miște brațul. Apoi înălță în liniște o scurtă rugăciune, iar Dumnezeu puse iertare în inima ei. Corrie ten Boom luă mâna bărbatului și o strânse cu căldură. Asta da minune!

Repere culturale: *Cel de-al Doilea Război Mondial*

Cel de-al Doilea Război Mondial a durat din 1939 până în 1945. Olanda, țara în care locuia Corrie, a fost atacată de armata nazistă în mai 1940 și, în patru zile, țara a fost cotropită.

Mișcarea de rezistență olandeză s-a opus cu curaj dominației naziste. Însă mai bine de o sută de mii de evrei olandezi au murit în lagăre de concentrare și aproximativ cinci sute de mii de olandezi au fost trimiși la muncă în Germania. După o iarnă groaznică în care prizonierii au îndurat foamete și ger în Vest, iar în Est se duceau lupte grele, în luna mai din anul 1945 trupele naziste au capitulat.

Idee principală: Corrie și familia ei au suferit atât de mult, încât ar fi fost ușor pentru Corrie să se împietrească în amărăciune și furie. Însă Dumnezeu i-a pus în inimă adevărata pace și capacitatea de a-i ierta pe cei care fuseseră dușmanii ei. Amintește-ți că e o minune chiar și mai mare că Isus poate să-ți ierte păcatele.

Meditează: Poate că simți că ai dreptul să urăști anumite persoane pentru ceea ce ți-au făcut. Însă ura îți va umple inima de răceală

și amărăciune. Nu va fi ușor, dar cere-I lui Dumnezeu să te ajute să-i ierți și începe să te rogi pentru ei.

Rugăciune: Doamne Isuse, Îți mulțumesc că ai bunăvoința să mă ierți chiar dacă am păcătuit împotriva Ta de atât de multe ori. Ajută-mă să-i iert pe ceilalți și chiar să ajung să-mi iubesc dușmanii așa cum mă înveți Tu. Amin.

Întrebări de verificare

Cât de mult îți mai amintești
despre aceste zece fete care au schimbat lumea?

Încearcă să răspunzi
la următoarele întrebări...

ISOBEL KUHN

1. Isobel a plecat în China; cum se numea gruparea etnică cu care a lucrat?
2. Cum se numea acea școală specială pe care o organizau John și Isobel în timpul sezonului umed?
3. Cum îi chema pe copiii lui Isobel?

ELISABETH FRY

4. Cum se numea predicatorul american pe care l-a ascultat într-o bună zi Elizabeth?
5. Ce le dădea Elizabeth deținutelor înainte să fie deportate?
6. Câte femei erau înghesuite în cele patru încăperi ale închisorii Newgate?

AMY CARMICHAEL

7. Din ce țară provenea Amy?
8. Ce culoare aveau ochii lui Amy?
9. Unde a plecat Amy ca misionară?

GLADYS AYLWARD

10. Cum a călătorit Gladys spre China?
11. Unde a lucrat Gladys când a ajuns în China?
12. Cât le-a luat lui Gladys și copiilor să treacă munții până au ajuns la loc sigur?

MARY SLESSOR

13. Unde a lucrat Mary când era copilă?
14. În ce parte a Africii s-a dus Mary?
15. Înainte ca Mary să ajungă în Africa, ce se întâmpla acolo cu gemenii, la naștere?

CATHERINE BOOTH

16. De ce a trebuit Catherine să zacă la pat timp de un an de zile?
17. Cum se numea organizația înființată de Catherine și William Booth?
18. Cum se numea casa pe care au deschis-o într-una dintre cele mai sărace cartiere ale Londrei?

JACKIE PULLINGER

19. La ce instrument a cântat pentru prima dată Jackie, când era mică?
20. Cum se numea regiunea Hong Kongului unde s-a dus Jackie să lucreze?
21. Ce lucru de preț și-a vândut Jackie pentru a plăti datoria unei tinere?

EVELYN BRAND

22. Cum i se spunea lui Evelyn când era mică?
23. În care parte a Indiei au lucrat Evelyn și soțul ei?
24. Care dintre copiii lui Evelyn a studiat medicina și s-a întors în India să lucreze ca medic?

JONI EARECKSON TADA

25. Ce nume avea calul lui Joni?
26. Ce făcea Joni când a paralizat de la gât în jos?
27. Cum desena și picta Joni?

CORRIE TEN BOOM

28. Ce meserie avea tatăl lui Corrie?
29. Ce îi obligau naziștii pe evrei să poarte în timpul războiului?
30. Cum se numea lagărul de concentrare unde a fost trimisă Corrie?

Ei, cum te-ai descurcat?
Întoarce pagina să vezi...

Răspunsuri

1. Populația Iisu.
2. Școala biblică de pe timpul sezonului ploios.
3. Kathryn și Danny.
4. William Savery.
5. O Biblie și o trusă de cusut.
6. 300 de femei.
7. Irlanda de Nord.
8. Căprui.
9. India.
10. Cu trenul.
11. La un han destinat îngrijitorilor de catâri.
12. Doisprezece zile.
13. Într-o fabrică de iută din Dundee.
14. Calabar.
15. Pe bebeluși îi ucideau, iar pe mame le alungau.
16. A avut o problemă la coloana vertebrală.
17. Armata Salvării.
18. Casa Misiunii Poporului.
19. La calorifer.
20. Hok Nam – Orașul Împrejmuit de Ziduri.

21. Oboiul.
22. Evie.
23. În sudul Indiei.
24. Fiul ei, Paul.
25. Tumbleweed.
26. A plonjat în mare.
27. Ținând pensula sau creionul în gură.
28. Era ceasornicar.
29. O stea galbenă: steaua lui David.
30. Ravensbruck.